UCHWAŁA NR XVII/123/2016

RADY POWIATU W NOWYM DWORZE GDAŃSKIM

z dnia 25 maja 2016 r.

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim za 2015 rok.

Na podstawieart. 4 ust. 1 pkt 3 i 4, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.) oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 163), uchwala się:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim za 2015 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim oraz Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

(-)

Jacek Gross

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym Powiat wykonuje określone zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w tym w zakresie pomocy społecznej i wpierania rodziny i sytemu pieczy zastępczej. Zadania pomocy społecznej w Powiecie Nowodworskim wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

Na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Przedmiotowa uchwała została przygotowana zgodnie z założeniami „Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2024", obszar priorytetowy: Kapitał ludzki i społeczny, cel strategiczny CS.2.1. Rozwinięty i w pełni wykorzystany kapitał ludzki, cel operacyjny: CO.2.1.2. Aktywizacja wykluczonych społecznie.

Mając powyższe na uwadze, przyjęcie wyżej wymienionego sprawozdana za 2015 rok jest zasadne.

Przewodniczący Rady

(-)

Jacek Gross

Załącznik do Uchwały Nr XVII/123/2016
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 25 maja 2016 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W NOWYM DWORZE GDAŃSKIM ZA 2015 ROK

Nowy Dwór Gdański, maj 2016 rok

Spis treści

WSTĘP 2

RODZINY ZASTĘPCZE 5

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE I RESOCJALIZACYJNE 13

USAMODZIELNIAJĄCY SIĘ WYCHOWANKOWIE PIECZY ZASTĘPCZEJ 22

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ 24

REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH 28

ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI 35

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ 38

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ 43

MIESZKANIA CHRONIONE 48

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE 49

WSPÓŁPRACA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W NOWYM DWORZE GDAŃSKIM Z WŁADZAMI POWIATU, GMINAMI, STOWARZYSZENIAMI, ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI 50

SZKOLENIA, WARSZTATY, SPOTKANIA I KONFERENCJE 52

POMOC CUDZOZIEMCOM 54

WYKAZ POTRZEB 55

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim jest jednostką organizacyjną, wchodzącą w skład jednostek samorządowych Powiatu Nowodworskiego.

Głównym celem działania jednostki organizacyjnej utworzonej dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej jest tworzenie warunków umożliwiających osobom i rodzinom prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie oraz na miarę możliwości doprowadzenie do życiowego ich usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim zajmuje I piętro budynku znajdującego się przy ul. Warszawskiej 28A, 82-100 Nowy Dwór Gdański. Budynek Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest przekazany przez Zarząd Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim w trwały zarząd Dyrektorowi PCPR.

Jednostka jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych: podjazd do budynku, winda, zamontowane poręcze

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi gospodarkę finansową w formie jednostki budżetowej. Działaniem statutowym obejmuje teren Powiatu Nowodworskiego, realizując i koordynując zadania -- przede wszystkim wynikające z ustaw:

1. ustawy o samorządzie powiatowym;
2. ustawy o pomocy społecznej ustawy;
3. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
4. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
5. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.

Nad bieżącą działalnością oraz nad realizacją zadań własnych nadzór sprawuje Starosta Powiatu w szczególności w zakresie spraw finansowych i administracyjnych w zakresie obowiązujących przepisów, zaś zadania zlecone powiatowi przez administrację rządową nadzoruje Wojewoda Pomorski za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie na dzień 31 grudnia 2015 r. zatrudnionych było 16 osób na umowę o pracę oraz z czterema osobami zawarto umowę zlecenie. W ubiegłym roku (do nadal) zatrudnionych jest łącznie trzech pracowników socjalnych (w tym jeden specjalista pracy z rodzina i jeden starszy pracownik socjalny).

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim występują następujące stanowiska pracy, zgodnie z aktualną strukturą organizacyjną:

- zespół rodzinnej pieczy zastępczej;
- dział świadczeń;
- stanowisko ds. rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych;

- stanowisko ds. obsługi finansowo – księgowej;
- stanowisko ds. pomocy instytucjonalnej, kadr i obsługi administracyjno – organizacyjnej;
- stanowisko obsługi informatycznej;
- stanowisko obsługi kancelaryjnej i sekretariatu;
- stanowiska gospodarcze;
- pracownik socjalny Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej;

Do realizacji zadań Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w ramach umowy zlecenie zatrudnieni są: prawnik oraz psycholog. Obsługa prawna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim, np. interpretacja przepisów prawa, sprawdzanie dokumentów (decyzji, umów, porozumień) pod względem formalno – prawnym, prowadzona jest w Starostwie Powiatowym w Nowym Dworze Gdańskim.

Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie powierzone zostały niezwykle istotne i odpowiedzialne zadania, jakimi są: opieka nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców, pomoc osobom niepełnosprawnym i w podeszłym wieku oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Główne grupy dyspanseryjne PCPR:

1. Osoby niepełnosprawne.
2. Rodziny zastępcze.
3. Osoby znajdujące się w kryzysie.
4. Usamodzielniani, w tym osoby opuszczające pieczę zastępczą.

PCPR ściśle współpracuje z instytucjami, organizacjami (stowarzyszeniami) i innymi podmiotami, które funkcjonują w Powiecie i poza nim: Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Sądem Rejonowym, Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Gdańsku. Dzięki tej współprace podejmowane działania maja charakter interdyscyplinarny, co zapewnia kompleksową pomoc i wsparcie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim w 2015 r. dzięki udziałom w różnego rodzaju projektach pozyskało dodatkowe, pozabudżetowe środki finansowe w łącznej wysokości 145 791,44 zł:

1. Pilotażowy program „Aktywny samorząd” **100 791,44 zł;**
2. Resortowy program pn. „dofinansowanie do zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej” **45.000,00 zł.**

Wysokość pozyskanych środków pozabudżetowych 2011 - 2015

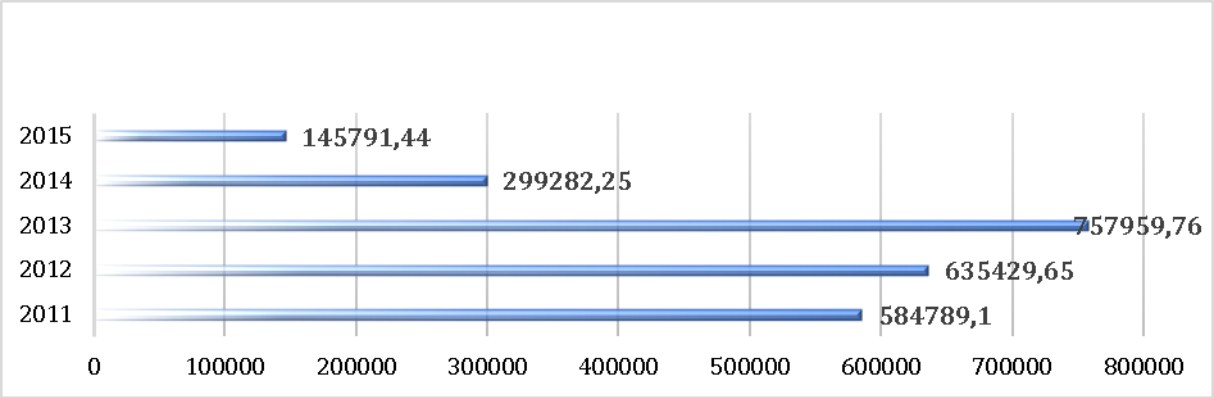

W ubiegłym roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim nie miało możliwości brania udziału w projektach systemowych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – stąd różnica w wysokości pozyskiwanych środków w poprzednich latach.

Bardzo ważnym wydarzeniem ubiegłego roku było zorganizowanie „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego" w dniu 20 czerwca 2015 roku przez zespół pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim. Impreza o charakterze pikniku rodzinnego odbyła się dzięki wsparciu wielu sponsorów. Było mnóstwo atrakcji i konkursów dla dzieci i dla całych rodzin. Każde dziecko za udział otrzymywało nagrody i upominki. Impreza miała charakter piknikowy i odbyła się na stadionie LKS Żuławy w Nowym Dworze Gdańskim.

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego to przypominanie o tych istotnych kwestiach, które mają przyczyniać się do podnoszenia rangi społecznej rodzicielstwa zastępczego i do tworzenia wokół niego przyjaznej atmosfery. Dzień ten dodatkowo honoruje odpowiedzialność, trud i wysiłek, których podejmują się, na co dzień rodzice zastępczy. A przede wszystkim jest podziękowaniem za ich pracę, wytrwałość i dzielenie się swoją miłością do dzieci.

W Sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim w 2015 roku zawarliśmy informacje dotyczące głównych kierunków z zakresu zadań własnych i zadań zleconych, na których w swojej pracy skupia się zespół pracowników PCPR.

Zaznaczyć należy, że w niniejszym dokumencie znajdują się jedynie główne i strategiczne informacje, które stanowią kanwę całości działań, metod pracy, form wsparcia w zakresie pomocy społecznej oraz obszarach mających ważne znaczenie dla poprawy jakości życia mieszkańców Powiatu Nowodworskiego.

Dyrektor i pracownicy
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Nowym Dworze Gdańskim

RODZINY ZASTĘPCZE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim zgodnie z Zarządzeniem Nr 44/2011 Starosty Nowodworskiego z dnia 26 października 2011 r. zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Problematyka dotycząca rodzin zastępczych zawarta jest w kilku aktach prawnych. Podstawowe przepisy regulujące status rodzin zastępczych ujęte zostały w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.)

Rodzina zastępcza to taka rodzina, która zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich na wniosek osoby lub instytucji podejmuje ingerencję we władzę rodzicielską.

Małoletnie dziecko zostaje umieszczone w rodzinie zastępczej poprzez ograniczenie, pozbawienie lub zawieszenie władzy rodzicielskiej rodzicom biologicznym dziecka. Obowiązek opieki nad dzieckiem i jego wychowania rodzina zastępcza podejmuje z dniem umieszczenia dziecka w tej rodzinie. Dokumentem uprawniającym do umieszczenia dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej jest Postanowienie Sądu lub umowa cywilno – prawna zawarta między rodziną zastępczą a Starostą.

Opieka nad dzieckiem w Powiecie Nowodworskim była realizowana w formie opieki rodzinnej oraz instytucjonalnej. Poniżej przedstawiono rodzaje pieczy zastępczej i formy wsparcia dla rodzin.

Rodziny zastępcze dzielą się następująco:

- Rodzinny Dom Dziecka;
- rodziny zawodowe w tym rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego;
- rodziny niezawodowe;
- rodziny spokrewnione.

Formy wsparcia dla rodzin zastępczych:

- poradnictwo specjalistyczne;
- grupa wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych

(w roku 2015 realizowane były dwie grupy wsparcia dla dzieci oraz rodziców zastępczych, które trwały od miesiąca kwietnia do grudnia 2015 roku);

- rodziny zastępcze objęte są wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- szkolenia rodzin zastępczych w ramach podnoszenia kwalifikacji i kompetencji rodziców zastępczych;

- przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, opiniowanie, kwalifikowanie oraz skierowanie na badania i po wstępnej weryfikacji na szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych;
- mieszkania chronione dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze;

Instytucjonalna Piecza Zastępcza

Powiat Nowodworski w ramach zadania zleconego w roku 2015, prowadził dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego:

1. Dom w Liniewku Kaszubskim, placówka opiekuńczo – wychowawcza prowadzona przez Fundację „Rodzina Nadziei" z siedzibą w Gdańsku. W tej placówce przebywało w minionym roku czworo dzieci.
2. Dom dla Dzieci w Nowym Dworze Gdańskim, placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego prowadzona przez Fundację „ Rodzinny Gdańsk" z siedzibą w Gdańsku. W roku 2015 w tej placówce przebywało 14 dzieci.

Dzieci na podstawie odpowiednich postanowień sądu są umieszczane na terenie jak i poza terenem Powiatu Nowodworskiego. W celu przekazywania środków finansowych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej zawierane są porozumienia między powiatami. Dzięki temu, małoletni mają możliwość przebywania w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych. Dziecko wychowuje się wśród znanych mu osób (ciocia, babcia, rodzeństwo lub krewni). **W 2015 r. realizowanych było łącznie porozumień na 25 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, z czego zawarto 8 nowych porozumień na 9 dzieci.**

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim, które jest Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Zespole rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnione są następujące osoby:

1. Starszy specjalista pracy z rodziną;
2. Dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
3. Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej;
4. Referent ds. usamodzielnień, odpłatności i egzekucji należności;
5. Referent ds. świadczeń.

Koordynatorzy zatrudnieni w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie obejmują wsparciem rodziny zastępcze mieszkające na terenie Powiatu Nowodworskiego. W związku z sukcesywną pracą koordynatorów zmniejszyła się liczba rodzin objętych pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. **Z dwóch rodzin zastępczych, 3 małoletnich dzieci**

powróciło pod opiekę rodziców biologicznych. W związku z powrotem dzieci pod opiekę rodziców biologicznych Sąd rozwiązuje rodzinę zastępczą, a rodzice odzyskują w pełni lub pod nadzorem kuratora władzę rodzicielską.

Koordynatorzy podejmują interdyscyplinarne działania. Współpracują z rodzinami zastępczymi poprzez regularne wizyty w środowisku, rozmowę z rodziną, rozmowę z dziećmi. Dyżury w terenie odbywają się również w godzinach popołudniowych, ponieważ dzieci, które uczęszczają do szkoły mają możliwość rozmowy z koordynatorem. Pracownik może zauważyć jak dziecko realizuje proces edukacji oraz ile czasu poświęca nauce. Podczas bezpośredniej rozmowy jest możliwość wymiany informacji między rodzicem zastępczym a dzieckiem i koordynatorem.

Działania koordynatora skierowane są na współpracę z rodziną, jednak priorytetem jest dobro dziecka i zaspokajanie jego wszystkich potrzeb, przede wszystkim potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji. Jednym z głównych zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest również regularna współpraca z asystentami rodziny, zatrudnionymi w Ośrodkach Pomocy Społecznej.

Rodzina zastępcza powinna utrzymywać kontakt z rodzicami biologicznymi, jeżeli rodzice biologiczni wyrażają chęć współpracy. Koordynator, który pracuje z rodziną monitoruje spotkania dziecka/dzieci z rodzicami biologicznymi. Istnieją rodziny, w których dzieci nie mają kontaktu z rodzicem biologicznym, ponieważ rodzic nie podejmuje prób kontaktu z dzieckiem.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego po okresie 6 miesięcy braku kontaktu rodzica biologicznego z dzieckiem, który nie współpracuje z rodziną zastępczą, Zespół ds. oceny zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej porusza kwestię skierowania wniosku do Sądu Rejonowego
o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej są zobowiązani ustawą uregulować sytuację prawną dziecka. Jeżeli nastąpi pozbawienie władzy rodzicielskiej, wyznaczany jest opiekun prawny dziecka i wówczas w zależności od wieku pozostaje ono w rodzinie zastępczej lub zostaje wszczęta procedura adopcyjna. Proces adopcyjny prowadzony jest przez Pomorski Ośrodek Adopcyjny z siedzibą w Gdańsku.

W roku 2015 do Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego, celem podjęcia działań adopcyjnych zostało skierowanych **7 małoletnich** pochodzących z terenu Powiatu Nowodworskiego. Troje
z nich zostało przysposobionych.

Rodzinna opieka zastępcza

Władza rodzicielska to obowiązki i uprawnienia rodziców względem dziecka. Powinna być ona wykonywana tak, jak wymaga tego dobro dziecka i interes społeczny. Oznacza to, że rodzice zobowiązani są szanować prawa dziecka. Muszą też liczyć się z możliwością ingerencji ze strony państwa, gdy będą tej władzy nadużywać lub nienależycie ją wykonywać.

W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami, nie może, nie potrafi, bądź nie chce zajmować się dzieckiem zachodzi konieczność udzielenia pomocy, wsparcia zewnętrznego lub interwencji. W takiej sytuacji, w myśl konstytucyjnej zasady pomocniczości, dziecko ma prawo do pomocy, w tym umieszczenie w pieczy zastępczej: „Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych", tak stanowi Konstytucja RP (art. 72 ust. 2) . Konwencja o prawach dziecka zobowiązuje do" zapewnienia specjalnej ochrony i pomocy dzieciom czasowo lub stale pozbawionym środowiska rodzinnego lub nie mogącym, ze względu na swe dobro, w nim przebywać" (art. 20). Przepisy te podkreślają rangę i znaczenie praw dziecka, w tym do pieczy zastępczej.

Granicą prawną interwencji w rodzinie jest przekonanie, że zostało naruszone dobro dziecka lub przepisy rangi ustawy. Jednak zanim dojdzie do interwencji w rodzinie ma ona prawo oczekiwać, że ktoś w porę dostrzeże jej problemy i udzieli adekwatnej pomocy. Rodzice powinni być wspierani we wszystkich działaniach dotyczących dziecka, przez publiczne lub niepubliczne instytucje, wsparcie przez jednostki pomocy społecznej, Sądy, Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne, władzę administracyjną lub w wymaganych przypadkach Rzecznika Praw Dziecka.

Sprawą nadrzędną jest najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka (art. 3 Konwencji o prawach dziecka). W sytuacji, gdy dziecko jest pozbawione opieki ze strony rodziców albo nie są oni zdolni należycie z tej opieki się wywiązywać, obowiązkiem państwa jest uwzględnić podmiotowość dziecka oraz szanować jego prawo, w tym do opieki zastępczej. Rodzinne formy opieki zastępują tę pierwotnie sprawowaną przez rodziców. Są to rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapewnia dzieciom, które na podstawie postanowienia Sądu lub odebrane w trybie interwencyjnym zostają umieszczone:

- w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- w rodzinie zastępczej niezawodowej;
- w rodzinie zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego;

- w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej;
- w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego.

Prawo dziecka do pieczy zastępczej jest prawem subsydiarnym wobec prawa dziecka do życia w rodzinie. Trwałe umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej jest sytuacją wyjątkową. Podstawowe standardy i zasady prawa dotyczące dziecka pozbawionego opieki rodzicielskiej powinny być punktem odniesienia i podstawą (wartościującą) systemu pomocy rodzinie oraz budowy systemu opieki nad dzieckiem.

Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej Starosta zgodnie z przepisami prawa jest zobowiązany zapewnić opiekę w pieczy zastępczej. Na mocy postanowienia Sądu Rodzinnego dziecko umieszcza się w rodzinie zastępczej, która zapewni odpowiednie warunki do rozwoju i wychowania.

Tabela 1. ***Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, niezawodowe i zawodowe w Powiecie Nowodworskim***

	2012	**2013**	**2014**	**2015**
Rodziny zastępcze spokrewnione	31	40	31	30
Rodziny zastępcze niezawodowe	14	18	10	10
Rodziny zastępcze zawodowe	3	2	2	3
Pogotowie rodzinne	1	1	1	1
Rodzinny dom dziecka	2	1	1	1
Ogółem	**51**	**62**	**45**	**45**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2. ***Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych z Powiatu Nowodworskiego***

Dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
spokrewnionej	48	53	47	48
niezawodowej	25	16	15	14
zawodowej	15	8	7	9
zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	7	4	6	3
rodzinny dom dziecka	15	7	7	8
Ogółem	**110**	**88**	**82**	**82**

Źródło: opracowanie własne

W przeważającej części rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem ustanawiane są w osobach dziadków. Sądy ustanawiając dla dziecka rodzinę zastępczą przede wszystkim kierują się dobrem dziecka i jego związkiem emocjonalnym z najbliższą rodziną. Często jednak te rodziny wymagają wsparcia i pomocy w należytym sprawowaniu opieki, bowiem zdarza się, że są to rodziny, które wcześniej były niewydolne wychowawczo i nie umiały właściwie wychować swojego dziecka. Dlatego od lat w środowisku osób zajmujących się omawianą problematyką podnoszą się głosy o konieczności zmiany takiej sytuacji. Należy podejmować działania w kierunku przesuwania wskazanych wyżej proporcji na korzyść rodzin zastępczych niezawodowych, a szczególnie zawodowych. Jednak dobro dziecka to pozostanie w najbliższej rodzinie. Tą przesłanką kierują się Sądy, kuratorzy oraz pracownicy socjalni i asystenci rodzin.

Na terenie Powiatu Nowodworskiego nie funkcjonują jak dotąd rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne. Istnieje potrzeba utworzenia zawodowej rodziny zastępczej specjalistycznej, która posiadałaby odpowiednie kwalifikacje do opieki i wychowywania dziecka niepełnosprawnego oraz byłaby przygotowana do profesjonalnego wypełniania obowiązków rodzinnych wobec dziecka z problemami i dysfunkcjami.

Przewaga rodzin zastępczych spokrewnionych nad niespokrewnionymi wynika z faktu, że coraz mniej osób zgłasza się na szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, które w przyszłości będą mogły pełnić funkcję rodziny zastępczej zawodowej.

Widoczna jest różnica między liczbą osób zgłaszających wolę pozostania rodziną zastępczą, a liczbą osób, które biorą udział w szkoleniu i to szkolenie kończą. Najczęściej powodem rezygnacji ze szkolenia jest niewystarczająca motywacja osób, brak determinacji, trwania w decyzji.

Rodziny zastępcze niezawodowe są najbardziej pożądaną formą opieki zastępczej. Rodzicami zastępczymi są osoby przeszkolone, posiadające wiedzę i umiejętności potrzebne do pełnienia funkcji rodzinnej opieki zastępczej.

Najliczniejszą grupą opiekunów zastępczych są osoby w wieku 41 – 60 lat. Na uwagę zasługuje dość duża liczba opiekunów w podeszłym wieku, po 60 roku życia. Rodziny te muszą być w obszarze szczególnego zainteresowania pomocy społecznej oraz Sądu rodzinnego. Bardzo często w odniesieniu do tej grupy rodzin wprowadzony jest koordynator rodzinnej pieczy zastępczej oraz wsparcie asystenta rodziny z ramienia Ośrodków Pomocy Społecznej oraz wsparcie pracowników socjalnych. Poważnym utrudnieniem we wspieraniu tych rodzin jest brak zrozumienia aktualnych problemów umieszczonych dzieci. Dzieci trafiające do systemu pieczy zastępczej w większej mierze prezentują symptomy niedostosowania społecznego. Widoczne są one u coraz młodszych dzieci.Dużą trudnością na terenie powiatu jest brak dostępu do specjalistów oraz terapii i socjoterapii dla dzieci i młodzieży oraz psychiatry dla dzieci.

Tabela 3. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych według wieku

Wiek dziecka	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku 2015
0-3	9
4-6	12
7-13	45
14-18	16
Ogółem	**82**

Źródło: opracowanie własne

Najliczniejszą grupę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych stanowią dzieci w wieku 7 – 13 lat, (ponad 50 % ogółu umieszczonych dzieci).

Obserwuje się, iż do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych trafiają dzieci z rodzin z wieloma sprzężonymi problemami. Wśród dysfunkcji rodzin, z których zachodzi potrzeba zabrania dzieci można wymienić: długotrwałe bezrobocie, alkoholizm i inne uzależnienia, niezaradność życiową, upośledzenia i choroby (w tym psychiczne), przemoc w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym 26 dzieci z terenu Powiatu Nowodworskiego przebywało na terenie innych powiatów, 25 dzieci w rodzinnej formie pieczy zastępczej, jedno w pieczy instytucjonalnej. Natomiast 6 dzieci z innych powiatów przebywało w zastępczych formach opieki w Powiecie Nowodworskim.

Tabela 4. Liczba dzieci z terenu Powiatu Nowodworskiego przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2015 roku

Lp.	Miejsce umieszczenia dziecka	Piecza rodzinna	Piecza instytucjonalna	Razem
1.	Powiat Malborski	2	1	3
2.	Miasto Szczecin	1	0	1
3.	Powiat Toruński	1	0	1
4.	Powiat Gdański	3	0	3
5.	Powiat Wałbrzyski	1	0	1
6.	Miasto Łódź	1	0	1
7.	Gmina Miasto Gdańsk	2	0	2
8.	Powiat Sztumski	3	0	3
9.	Powiat Jędrzejowski	1	0	1
10.	Powiat Elbląg	2	0	2

11.	Gmina Miasto Elbląg	4	0	4
12.	Powiat Starogardzki	4	0	4
	Ogółem	**25**	**1**	**26**

Źródło: opracowanie własne

Jednym z głównych zadań OPS jest praca z rodziną biologiczną, która realizowana jest obecnie poprzez pracowników socjalnych i asystentów rodziny w sytuacji kryzysu. Praca ta jest trudna i długotrwała. Zmiana w wielu wypadkach jest niemożliwa ze względu na długotrwały proces powodujący pogłębianie się zachowań patologicznych. Dlatego też praca z rodziną powinna być rozpoczęta wcześniej poprzez profilaktykę, zanim dojdzie do sytuacji kryzysowej.

Tabela 5. Dzieci z terenu Powiatu Nowodworskiego przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012 – 2015, niezależnie od długości pobytu dziecka w placówce

L.p.	Rok	Liczba umieszczonych dzieci
1.	2012	9
2.	2013	9
3.	2014	20
4.	2015	21

Źródło: opracowanie własne

Wychowankowie rodzin zastępczych osiągają zdecydowanie wyższy poziom wykształcenia od wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych. Mają większą motywację i determinację w podejmowaniu i kontynuowaniu nauki na różnych szczeblach, a przy tym cechują się większą odpowiedzialnością i konsekwencją w dążeniu do ukończenia nauki.

Po usamodzielnieniu się wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych wracają najczęściej do środowiska rodzin biologicznych, rzadziej rozpoczynają życie na własny rachunek poprzez podjęcie zatrudnienia, zamieszkania w wynajętym mieszkaniu, domu. Na terenie Powiatu Nowodworskiego pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze mają możliwość uzyskania form pomocy w postaci możliwości zamieszkania w mieszkaniach chronionych, które znajdują się w Nowym Dworze Gdańskim ul. Warszawska 52, prowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W roku 2015 w mieszkaniach chronionych zamieszkiwało troje wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą.

W ramach prowadzonej szeroko rozumianej pracy z rodziną, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pozostali pracownicy mający kontakt z rodziną, rodzicami biologicznymi i innymi podopiecznymi poprzez:

1. Wsparcie dla bezrobotnych podopiecznych rodziców biologicznych, realizowane poprzez doradztwo psychologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.
2. Prowadzenie porad psychologicznych i terapii podtrzymujących dla rodzin zastępczych i rodzin naturalnych, konsultację indywidualnych przypadków w środowisku.
3. Pracę z rodzinami zastępczymi wraz z dzieckiem i z rodzinami biologicznymi w celu przygotowania dziecka do powrotu do rodziców naturalnych.
4. Przyjmowanie interesantów i świadczenie im usług w zakresie poradnictwa specjalistycznego poprzez realizowanie procesów diagnozowania, profilaktyki oraz terapii podtrzymującej.
5. Prowadzenie grup wsparcia oraz przeprowadzanie badań psychologicznych dla rodzin zastępczych oraz konsultacje psychologiczne dla rodziców biologicznych.
6. Wsparcie rodziców biologicznych nieletnich, którzy zostają na podstawie Postanowienia Sądu umieszczeni w placówkach resocjalizacyjnych, oraz udzielenie pomocy wychowankom opuszczającym placówki resocjalizacyjne.
7. Regularne wizyty w środowisku, spotkania dotyczące oceny zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej odbywające się zgodnie z terminami określonymi w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE I RESOCJALIZACYJNE

Jednym z głównych zadań polityki społecznej jest udzielanie pomocy rodzinie poprzez poradnictwo rodzinne, terapię rodzinną, pracę socjalną jak również zapewnienie dzieciom opieki i wychowania poza rodziną.

Do zadań własnych powiatu należy m. in. zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie, prowadzenie i organizowanie ośrodków adopcyjno - opiekuńczych, udzielanie pomocy w usamodzielnianiu wychowankom placówek opiekuńczo - wychowawczych, resocjalizacyjnych, schronisk dla nieletnich i rodzin zastępczych oraz prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, jak również wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu: interwencyjnego, rodzinnego lub socjalizacyjnego.

Podstawy prawne dotyczące funkcjonowania placówek opiekuńczo - wychowawczych reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie placówek opiekuńczo - wychowawczych. Rozporządzenie to określa standardy opieki i wychowania, które wytyczają zobowiązania placówki.

Podejście do spraw dziecka jest zindywidualizowane. Dziecko przebywające w placówce ma stałego wychowawcę, który opracowuje indywidualny plan pracy z dzieckiem, prowadzi kartę pobytu dziecka, a także jest odpowiedzialny za pracę z dzieckiem. Ponadto w placówce są powołane stałe zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dziecka, których zadaniem jest rozpatrywanie zmieniającej się sytuacji rodzinnej i psychospołecznej dziecka, analiza indywidualnego planu i jego modyfikacja, analiza metod wychowawczych, a także ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce.

Placówki opiekuńczo - wychowawcze odpowiadają na różne potrzeby dzieci w zakresie opieki i wychowania. Mogą łączyć różne działania na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, tj. zapewniają całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie, zaspokajają niezbędne potrzeby, m. in.: bytowe, rozwojowe, emocjonalne, społeczne oraz religijne.

Umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej następuje po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielania pomocy rodzinie naturalnej. Ponadto całodobowy pobyt dziecka w placówce powinien mieć charakter przejściowy tzn. do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub do czasu umieszczenia go w rodzinie zastępczej. Bardzo ważne jest to, aby dziecko powróciło do rodziny naturalnej. Służą temu intensywne, skoordynowane i spójne działania szeregu instytucji rządowych, samorządowych oraz pozarządowych.

W celu wsparcia funkcji opiekuńczej rodziny, dziecko może być objęte opieką i wychowaniem w placówce opiekuńczo - wychowawczej wsparcia dziennego, np.: w opiekuńczej (świetlica, koła zainteresowań, ogniska wychowawcze) lub specjalistycznej (realizowana jest terapia pedagogiczna, psychologiczna i resocjalizacyjna). Pobyt w takiej placówce jest dobrowolny i nieodpłatny. Placówki współdziałają z osobami i podmiotami działającymi
w środowisku lokalnym.

Kierowanie wychowanków do odpowiednich placówek opiekuńczo - wychowawczych leży w gestii Powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. Powiat kieruje dziecko do odpowiedniej placówki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Podstawą skierowania do placówki jest orzeczenie sądu lub wniosek rodziców, opiekunów

prawnych lub na wniosek małoletniego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie kompletuje niezbędne dokumenty, tj.: odpis aktu urodzenia, orzeczenie o stanie zdrowia lub książeczkę zdrowia, aktualny wywiad środowiskowy wraz ze szczegółowym opisem sytuacji dziecka oraz dokumentację dotychczasowych działań podjętych wobec dziecka i rodziny.

Na terenie Powiatu Nowodworskiego od stycznia 2014 roku rozpoczęła działalność placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego. Placówka została stworzona na potrzeby zwiększającej się liczby dzieci, które muszą znaleźć się w pieczy zastępczej.

W roku 2015 na terenie Powiatu i poza Powiatem Nowodworskim w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało łącznie **21 dzieci**.

Powiat Nowodworski podpisał dwie umowy dotyczące ponoszenia kosztów w ramach zadań zleconych przez Powiat:

1. Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego „Dom dla Dzieci" w Nowym Dworze Gdańskim ul. Sadowa 3, prowadzona przez Fundację „Rodzinny Gdańsk" z siedzibą w Gdańsku.
2. Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego w Liniewku Kaszubskim prowadzona przez Fundację „Rodzina Nadziei" z siedzibą w Gdańsku.

Tabela 6. Wydatki związane z dziećmi przebywającymi w placówkach opiekuńczo - wychowawczych typu socjalizacyjnego i socjalizacyjno – terapeutycznego

Nazwa placówki	Liczba dzieci placówce	Miesięczny koszt pobytu dziecka w placówce	Prowadzenie placówki
Dom Rodzinny w Liniewku Kaszubskim	**4**	3.200 zł miesięcznie x 4 dzieci tj. **12.800 zł**	Fundacja Rodzina Nadziei
„Dom dla Dzieci" w Nowym Dworze Gdańskim	**14**	3.500 zł miesięcznie x14 dzieci tj. **49.000 zł**	Fundacja „Rodzinny Gdańsk"
Dom Dziecka „Orle Gniazdo"	**1**	Do 31.03.2015 koszt miesięczny 2.179,00 zł , Koszt miesięczny od 01.04.2015 -**2.234,00 zł**	Powiat Malborski
Placówka SOS „Wioski dziecięce" Karlino	**1**	Do 02.2015 - 2.900,00 zł od 01.03.2015 – 31.12.2015 koszt miesięczny **3.000,00 zł**	Powiat Białogardzki
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Dębnie	**1**	Za okres 31.03. – 31.12.2015 r. koszt miesięczny **5.910,08 zł**	Powiat Myśliborski

Źródło: opracowanie własne

Placówki resocjalizacyjne

Placówki typu resocjalizacyjnego z dniem 01.01.2004 r. przestały funkcjonować w systemie pomocy społecznej i zostały przekazane do systemu oświaty. Skierowania nieletnich do placówek resocjalizacyjnych. w tym do młodzieżowych ośrodków wychowawczych wykonuje się w porozumieniu z Wydziałem Edukacji, Spraw Społecznych, Informacji i Promocji Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Gdańskim.

Osoby nieletnie, które dopuściły się czynu karalnego lub osoby niedostosowane społecznie umieszczane są w placówce resocjalizacyjnej, tj. młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, nieletni, wobec którego sąd rodzinny zastosował środek wychowawczy w postaci umieszczenia w placówce resocjalizacyjnej, kierowany jest do ośrodka wskazanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie poprzez Centralny system kierowania nieletnich.

W roku 2015 do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło **7 postanowień** w celu pozyskania skierowania poprzez Ośrodek Rozwoju Edukacji wskazania placówki dla nieletnich. Jedna osoba nieletnia pomimo wydanego skierowania i nakazu doprowadzenia z Sądu Rejonowego w Malborku nie została umieszczona w placówce resocjalizacyjnej, ze względu na ucieczkę. Po upływie 30 dni ważności skierowania do placówki, nieletni zostaje skreślony z wskazanej placówki i oczekuje na ponowne wskazanie miejsca w placówce resocjalizacyjnej.

Wspieranie rodzicielstwa zastępczego

Występowanie wyuczonej bezradności jest związane z takimi współczesnymi problemami społecznymi, jak bieda, bezrobocie i przemoc w rodzinie. Społeczne i indywidualne konsekwencje wyuczonej bezradności można łagodzić odpowiednimi oddziaływaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi, które powinny być stosowane w wychowaniu oraz – bezpośrednio i pośrednio – w pracy socjalnej.

Wyuczona bezradność prowadzi do zjawiska sieroctwa społecznego, które związane jest, że stanem pozbawienia dzieci, trwale lub przejściowo, szans wychowywania we własnej rodzinie, ze względu na brak odpowiednich warunków opiekuńczo – wychowawczych. Problem sieroctwa społecznego nie jest zjawiskiem nowym. Smutnym i znamiennym jest fakt, iż obecnie sieroty społeczne w coraz większym stopniu pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, w których panuje niewłaściwa atmosfera, konflikty rodzinne, błędy wychowawcze, brak odpowiedzialności

za dzieci, zerwane są więzi uczuciowe między członkami rodziny, a szczególnie do dziecka. Widoczne jest nowe zjawisko powstałe na przestrzeni kilku lat euro sieroctwo. Małoletni pozostają
w początkowym okresie pod opieką rodziny dziadków, wujostwa oraz rodzeństwa. Brak możliwości opieki przez rodziców nad dzieckiem skłania opiekunów do podjęcia decyzji o byciu rodzicem zastępczym. Na dezintegrację rodziny wpływa również zła sytuacja materialna, mieszkaniowa, narastająca frustracja spowodowana brakiem zatrudnienia. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych niejednokrotnie jest podstawą do organizowania zastępczych form opieki nad dzieckiem.

Dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej zapewnia się opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym:

1) odpowiednie warunki bytowe;
2) możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego;
3) możliwości zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka;
4) możliwość właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań;
5) odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Dzieci i młodzież częściowo lub całkowicie pozbawione opieki rodzinnej wymagają pomocy poprzez zorganizowanie im opieki zastępczej. Przyjęte rozwiązania ustawowe kładą szczególny nacisk na rozwijanie rodzinnych form opieki zastępczej tj. tworzenie niezawodowych rodzin zastępczych, zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Zastępcze, rodzinne formy opieki nad dzieckiem są najlepszym rozwiązaniem w przypadku, gdy dziecko pozbawione jest możliwości rozwoju w swojej naturalnej rodzinie. Zabezpieczają one w sposób właściwy potrzeby emocjonalne dziecka, potrzebę miłości, przynależności, poczucia bezpieczeństwa. Ponadto wychowywanie się w warunkach rodzinnych umożliwia dzieciom wszechstronne przygotowanie się do samodzielnego, odpowiedzialnego życia.

Zespół rodzinnej pieczy zastępczej – realizacja działań w 2015r.:

1. Promowanie w mediach i prasie lokalnej idei rodzicielstwa zastępczego.
2. Rozwój współpracy lokalnych instytucji działających na rzecz rodziny mających na celu pozyskiwanie kandydatów do sprawowania rodzinnych form opieki zastępczej.
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych.
4. Tworzenie rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych.
5. Stworzenie, co najmniej jednej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, obecnie funkcjonuje jedna. Jest to rodzina zastępcza zawodowa z wieloletnim stażem. Analizując sytuację tej rodziny należy stwierdzić, iż wiek rodziców

zastępczych znacznie obniża ich predyspozycje do pełnienia właściwie opieki nad dziećmi.

6. Wspieranie rodziców zastępczych w prawidłowym wypełnianiu powierzonej im funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
7. Kontynuacja grupy wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dla dzieci z rodzin zastępczych.
8. Praca z rodziną biologiczną dziecka przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej w celu powrotu dziecka do rodziny.
9. Stała współpraca wychowawców placówek z asystentami rodziny.
10. Wzmacnianie więzi dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych z ich rodzinami biologicznymi.
11. Opracowywanie i realizacja programów mających na celu przywrócenie rodzinom naturalnym funkcji wychowawczej, społecznej i ekonomicznej.
12. Stworzenie sytemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie.
13. Rozwój wolontariatu na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży.
14. Upowszechnienie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych form opieki zastępczej poprzez obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego i promowanie zastępczych form opieki np. podczas festynów rodzinnych, pikników rodzinnych itp.
15. W roku 2015 zostały przeszkolone rodziny spokrewnione, które posiadają, już dzieci w rodzinie zastępczej oraz pozyskano nowych kandydatów na rodziny zastępcze.
16. Pozyskano dwie rodziny, jako kandydatów na rodziny niezawodowe, w tym jedna rodzina ukończyła szkolenie dla rodzin zastępczych, wstrzymano 1 procedurę kwalifikacyjną powodu zdarzeń losowych.

Wydatki za 2015 rok związane z wykonywaniem zadań własnych Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

W okresie od dnia 01.01.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. w rodzinnej formie pieczy zastępczej przebywało 108 dzieci pochodzących z Powiatu Nowodworskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Nowodworskiego oraz poza Powiatem Nowodworskim.

Tabela 7. Ilość rodzin i dzieci, w których umieszczone są dzieci z terenu Powiatu Nowodworskiego

	Ilość rodzin	**Ilość dzieci umieszczonych w rodzinach**
Rodziny zastępcze spokrewnione	36	56
Rodziny zastępcze niezawodowe	18	15
Rodziny zastępcze zawodowe	4	9

Rodziny zastępcze zawodowe w tym, o charakterze pogotowia rodzinnego	1	12
Rodzinne Domy Dziecka	1	10
razem	**60**	**107**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Wydatki związane z wynagrodzeniem dla rodzin zastępczych zawodowych oraz Rodzinnego Domu Dziecka, w których przebywają małoletnie dzieci z terenu Powiatu Nowodworskiego (kwoty wynagrodzeń wraz z pochodnymi)

Wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej	**Wydatki**
Pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej	81.253,00
Za okres pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego	44.127,00
Dodatek dla pogotowia rodzinnego	2.089,00
Wynagrodzenie dla osób prowadzących Rodzinny Dom Dziecka	43.027,00
Osoba zatrudniona do pomocy w Rodzinnym Domu Dziecka	1.849,00
razem	**172.345,00**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9. Wydatki związane z pomocą finansową udzieloną dla rodzin zastępczych spokrewnionych w roku 2015 r.

Rodziny zastępcze spokrewnione:	**Wydatki**
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	403.564,00
Jednorazowa pomoc na przyjęte dziecko	1.400,00
Świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	215,00
Dodatek z tytułu niepełnosprawności	8.717,00
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	690,00
razem	**414.586,00**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10. Wydatki związane z pomocą finansową udzieloną dla rodzin zastępczych niezawodowych w roku 2015 r.

Rodziny zastępcze niezawodowe:	**Wydatki**
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	273.300,00
Jednorazowa pomoc na przyjęte dziecko	4.350,00
Świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	232,00
Dodatek z tytułu niepełnosprawności	6.000,00

razem	**283.882,00**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11. Wydatki związane z pomocą finansową udzieloną dla rodzin zastępczych zawodowych w roku 2015 r.

Rodziny zastępcze zawodowe:	**Wydatki**
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	173.212,00
Jednorazowa pomoc na przyjęte dziecko	6.550,00
Świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	500,00
Dodatek z tytułu niepełnosprawności	1.800,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	7.112,00
razem	**189.174,00**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12. Wydatki związane z pomocą finansową udzieloną dla Rodzinnego Domu Dziecka w roku 2015 r.

Rodzinne Domy Dziecka:	**Wydatki**
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	63.650,00
Jednorazowa pomoc na przyjęte dziecko	7.500,00
Świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	0,00
Dodatek z tytułu niepełnosprawności	2.066,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	8.111,00
Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu	694,00
Środki finansowe na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem RDD	83,00
razem	**82.104,00**

Źródło: opracowanie własne

Dochody z gmin z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz

pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt. 1, w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 10 w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt. 2, w wysokości:

1. 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 13. Dochody uzyskane z gmin w 2015 r.

Dochody z gmin z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej	Wysokość dochodów
10 %	27.512,00
30%	64.754,00
50%	287.254,00
razem	**379.520,00**

Źródło: opracowanie własne

ODPŁATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 193 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, opłatę winni wnosić rodzice. Zgodnie z art. 193 ust. 2 powyższej ustawy za ponoszenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, rodzice odpowiadają solidarnie. Mając powyższe na uwadze w 2015 r. wysłano rodzicom biologicznym zawiadomienia o wszczęciu postępowania mające na celu zbadanie sytuacji materialno - bytowej osób zobowiązanych. Na podstawie przeprowadzonego rozeznania oraz w oparciu o zgromadzone dowody w postaci m.in. wywiadu środowiskowego, zaświadczeń lub dokumentów i decyzji innych instytucji wystawiono **122 decyzje administracyjne.**

Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej wyliczana jest na podstawie Uchwały Nr IV/26/2015 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie

określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 1117, z dnia 2 kwietnia 2015 r.).

Wśród wystawionych decyzji, 18 rodzicom ustalono odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, natomiast decyzji umarzających odpłatność wystawiono dla 9 rodziców. Zmieniono również w powyższej sprawie decyzje administracyjne 3 rodzicom biologicznym. W 92 przypadkach odstąpiono od ustalenia odpłatności.

Ponadto, zobowiązanym rodzicom biologicznym wystawiono 25 upomnień za nieuregulowane zobowiązania, wystawiono 4 wezwania do zapłaty. Na podstawie wystawionych 10 zawiadomień o wszczęciu postępowania wysłano do Urzędu Skarbowego 12 tytułów egzekucyjnych. Przygotowano bądź aktualizowano łącznie 27 zgłoszeń do Biura Informacji Gospodarczej.

Zadłużenie rodziców biologicznych z tytułu nieuregulowanych zobowiązań na podstawie tytułów egzekucyjnych wystawionych w 2015 r. wyniosło w należności głównej łącznie **154.275,62 zł** oraz z tytułu odsetek wystawionych na dzień sporządzenia niniejszych tytułów na kwotę **10.207,80 zł.**

W 2015 r. z tytułu odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej udało się wyegzekwować z bieżących decyzji kwotę **5.295,66 zł.**

USAMODZIELNIAJĄCY SIĘ WYCHOWANKOWIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej to osoby, które po uzyskaniu pełnoletności opuszczają pieczę zastępczą. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracuje z osobami usamodzielnianymi będącymi wychowankami pieczy zastępczej, którzy oczekują pomocy i wsparcia wkraczając w dorosłe i samodzielne życie.

Pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie są usamodzielniających się wychowankowie będący w rodzinach zastępczych, placówkach resocjalizacyjnych oraz instytucjonalnej formie zastępczej.

Usamodzielniający się wychowankowie otrzymują wsparcie finansowe, psychologiczne, prawne czy lokalowe, ponieważ posiadają dostęp do mieszkania chronionego znajdującego się na terenie powiatu nowodworskiego. Z tej ostatniej formy pomocy w 2015 roku skorzystały **3 osoby.** Pobyt w mieszkaniu chronionym daje młodym ludziom możliwość lepszego startu w dorosłe życie. Wspierane przez pracownika socjalnego Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej uczą się samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego.

W 2015 roku naukę kontynuowało łącznie 16 osób. Wystawiono 4 decyzje administracyjne dotyczące przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 1 osoby usamodzielnianej a w formie finansowej przyznano pomoc 1 wychowankowi pieczy zastępczej.

Ponadto, wystawiono decyzje:

1. Odwieszające pomoc na kontynuowanie nauki 1osobie;
2. Uchylające pomoc na kontynuowanie nauki 6 usamodzielnianym;
3. Odmowne na pomoc na kontynuowanie nauki 1 wychowankowi pieczy;
4. Zmieniające z tytułu kontynuowania nauki dla 5 osób usamodzielnianych;
5. Zmieniające dotyczące pobytu w mieszkaniu chronionym 2 osobom.

Według ustawy o pomocy społecznej wysokość pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki ustala się od kwoty 1722 zł zwanej „podstawą". Pomoc powyższa wynosi 30% podstawy i wysokość jej to 516,60 zł miesięcznie. Wypłacana jest osobie kontynuującej naukę w gimnazjum, szkole ponad gimnazjalnej lub w szkole wyższej. Natomiast według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osobie usamodzielnianej kontynuującej naukę pomoc z powyższego tytułu przysługuje w wysokości nie mniej niż 500 zł miesięcznie. W obu przypadkach pomoc finansowa przysługuje usamodzielnianym do 25 roku życia.

W 2015 r. udzielono pomocy dla osób usamodzielnianych w łącznej wysokości: **106.893,73 zł**

1. Pomoc finansowa na kontynuowanie nauki 98.283,73 zł;
2. Pomoc finansowa na usamodzielnienie 5.166,00 zł;
3. Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej 3.444,00 zł.

Pomoc dzieciom przebywającym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinach zastępczych i opuszczającym rodzinne formy wychowania

W założonym systemie opieki nad dzieckiem i rodziną należy uwzględnić szereg działań w celu jak najlepszego przygotowania wychowanków do samodzielnego życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej i rodziny zastępczej. Efektywne przygotowanie wychowanków do samodzielnego, dorosłego życia od chwili umieszczenia w placówce oraz rodzinie zastępczej ma w przyszłości zapobiec ich wykluczeniu społecznemu.

Sposób realizacji działań:

1. Praca socjalna z wychowankami rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych.
2. Zapewnienie poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego dla klientów Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz rodzin zastępczych i rodziców biologicznych.

3. Zapewnienie pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, poprzez:
    a) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie,
    b) kontynuowanie oferty mieszkań chronionych dostępnych dla usamodzielniających się wychowanków.
4. Zorganizowanie grupy edukacyjno - wspierającej dla usamodzielniających się wychowanków.
5. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Nowym Dworze Gdańskim.
6. Aktywizacja bezrobotnych wychowanków, nauka umiejętności poruszania się po rynku pracy.
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu wspierania wychowanków.
8. Nadzór nad procesem usamodzielniania wychowanków, którzy opuszczają placówki opiekuńczo- wychowawcze i rodziny zastępcze.
9. Monitorowanie wychowanków usamodzielniających się poprzez analizę Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, realizacja tych planów nadzorowana jest przez pracownika zajmującego się usamodzielnianymi wychowankami.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat terapii zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zawodowej możliwość udziału w rehabilitacji zawodowej i społecznej poprzez terapię zajęciową zmierzającą do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędną do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku na miarę jego potrzeb i możliwości.

Ustawa o samorządzie powiatowym określa, że jednym z zadań powiatu jest wspieranie osób niepełnosprawnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, przede wszystkim zgodnie z rozporządzeniem w sprawie warsztatów terapii zajęciowej - tego typu placówka realizuje zadania zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Tabela 14. Warsztaty Terapii Zajęciowej na terenie Powiatu Nowodworskiego

L.p.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Liczba uczestników
1.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Sprawni Inaczej” ul. Kościuszki 23, 82-100 **Nowy Dwór Gdański**	**21**
2.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Pomocna Dłoń” ul. Główna 12, **Marzęcino**, 82-100 Nowy Dwór Gdański	**20**
3.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu “DAR” ul. Gdańska 38, **Jantar**, 82-103 Stegna	**25**
	razem	**66**

Źródło: opracowanie własne

Do uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej przyjmowane są osoby, które w orzeczeniu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności mają wskazanie do rehabilitacji
w warunkach warsztatu terapii zajęciowej.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na działalność WTZ określa Prezes Zarządu PFRON decyzją o wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających według algorytmu w danym roku kalendarzowym na realizację zadań określonych
w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Uchwałą Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim Nr V/29/2015 z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2015 r., warsztaty terapii zajęciowej otrzymały środki w wysokości **976.536zł.**

Zgodnie z Uchwałą Nr 80/2015 z dnia 2 lipca 2015 r. Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz na podstawie ustaleń z Zarządem Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim zwiększono budżet warsztatów terapii zajęciowej o kwotę **31.680,00 zł.**

Łączna wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2015 r. wyniosła **1.008.2016zł.**

Koszty działalności WTZ ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

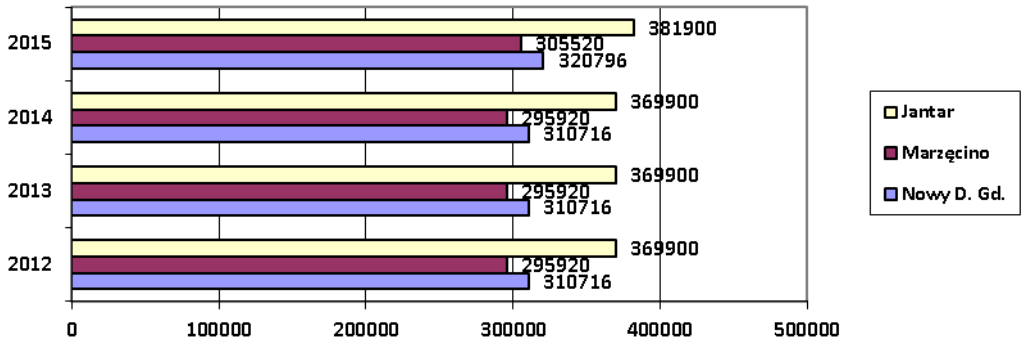

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zapiera zapis, który nakłada na samorządy powiatowe obowiązek partycypowania w kosztach działalności i funkcjonowania WTZ, który **kształtuje się na poziomie 10% ogólnych realnych kosztów działalności i funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej.**

Koszty działalności WTZ ze środków samorządu

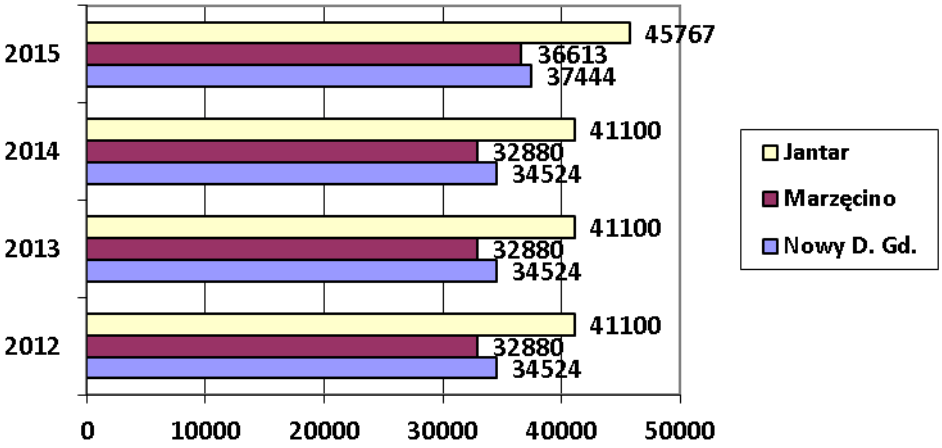

W 2015 roku środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środki samorządu w łącznej wysokości **1.129.040zł** – były wydatkowane zgodnie z przyjętym do realizacji preliminarzem budżetowym.

Tabela 15. Rozliczenie 2015 roku – Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowym Dworze Gdańskim

Rodzaj środków	Plan	Otrzymane	Wydatkowane	Pozostałe
PFRON	320.796	320.792,80	320.795,04	2,24

Samorząd	38.444	38.444	38.444	0,00
razem	**359.240**	**359.236,80**	**359.239,04**	**2,24**

Źródło: opracowanie własne

Odsetki oraz pozostałe środki w dniu 31.12.2015 r. przekazano na konto Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Gdańskim

Tabela 16. Rozliczenie 2015 roku – Warsztat Terapii Zajęciowej w Marzęcinie

Rodzaj środków	Plan	Otrzymane	Wydatkowane	Pozostałe
PFRON	**305.520**	305.516,44	305.512,96	3,48
Samorząd	**36.613**	36.613,00	36.613,00	-
razem	**342.133**	**342.129.44**	**342.125,96**	**3,48**

Źródło: opracowanie własne

Odsetki oraz pozostałe środki w dniu 31.12.2015 r. przekazano na konto Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Gdańskim

Tabela 17. Rozliczenie 2015 roku – Warsztat Terapii Zajęciowej w Jantarze

Rodzaj środków	Plan	Otrzymane	Wydatkowane	Pozostałe
PFRON	381.900	381.895,13	381.900,00	- 4,87
Samorząd	45.767	45.767	45.767,00	0,00
razem	**427.667**	**427.662,13**	**427.667**	**- 4,87**

Źródło: opracowanie własne

Odsetki w dniu 31.12.2015 r. przekazano na konto Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Gdańskim.

Z rozliczeń rocznych otrzymanych z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Nowym Dworze Gdańskim, Marzęcinie i Jantarze wynika, że środki finansowe były wykorzystane w sposób racjonalny i zgodny z planem oraz założeniami wynikającymi z ustalonego procesu rehabilitacji.

Zgodnie rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, na podstawie stosownych upoważnień przeprowadzone zostały kontrole z zakresu prowadzonej rehabilitacji i dokumentów organizacyjnych w poszczególnych terminach:

- 24 września 2015 r. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Pomocna Dłoń" ul. Główna 12, Marzęcino, 82-100 Nowy Dwór Gdański;

- 22 września 2015 r. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Sprawni Inaczej"

ul. Kościuszki 23, 82-100 Nowy Dwór Gdański.

- 27 października 2015 r. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu "DAR" ul. Gdańska 38, Jantar, 82-103 Stegna;

Przeprowadzone przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie czynności sprawdzające nie wykazały nieprawidłowości w funkcjonowaniu i prowadzeniu wymaganej przepisami dokumentacji a także w zakresie finansowo – księgowym warsztatów terapii zajęciowych.

REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazuje samorządom powiatowym środki finansowe na realizację zadań wykonywanych na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie. Środki te są dla tych osób, jak również ich rodzin jednym z ważniejszych źródeł wsparcia.

Wysokość środków Funduszu przekazywanych samorządom wyliczana jest każdorazowo na podstawie algorytmu w oparciu o dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Dane te dotyczą głównie:

- liczby osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz liczby osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu;
- liczby osób niepełnosprawnych w powiecie w wieku 0-14 lat oraz mających 15 lat i więcej;
- wskaźnika częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 w Polsce;
- wskaźnika częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat.

W marcu 2015 r. Powiat Nowodworski otrzymał z PFRON kwotę w wysokości **1 285 250 zł** na wsparcie osób niepełnosprawnych.

Rada Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim w dniu 25 marca 2015 r. uchwałą Nr V/29/2015 podzieliła otrzymaną kwotę **1 285 250 zł** na zadania, które wyznacza samorządom powiatowym ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Środki zostały podzielone na niżej wymienione zadania główne:

- funkcjonowanie działalności trzech warsztatów terapii zajęciowej (Nowy Dwór Gdański, Marzęcino, Jantar) - **976 536 zł;**

– rehabilitacja społeczna - **308 714 zł.**

Natomiast we wrześniu 2015 r. Powiat Nowodworski otrzymał z PFRON dodatkowe środki w wysokości **31 827 zł. Łącznie w roku 2015 Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał Powiatowi Nowodworskiemu 1 317 077 zł.**

W związku z powyższym dnia 22 września 2015 r. uchwałą Nr IX/57/2015 Rada Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim zatwierdziła zmiany planu finansowego środków PFRON.

Zmiany dotyczyły:

- zwiększenia dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35 a ust.1 pkt. 8) o kwotę 31.680,00 zł (słownie: trzydzieści jeden tysięcy sześćset osiemdziesiąt zł 00/100);
- zwiększenia dofinansowania na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osobom niepełnosprawnym (art. 35 a ust. 1 pkt 7c) o kwotę 5.147,00 zł (słownie: pięć tysięcy sto czterdzieści siedem zł 00/100);
- zmniejszenia dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7d) o kwotę 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy zł 00/100).

Dnia 4 listopada 2015 r. uchwałą Nr XI/74/2015 Rada Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim zatwierdziła zmiany planu finansowego środków PFRON.

Zmiany dotyczyły:

- zmniejszenia dofinansowania usług tłumacza języka migowego - przewodnika (art.35a ust. 1 pkt 7f) o kwotę 300,00 zł (słownie: trzysta zł 00/100);
- zmniejszenia dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7d) o kwotę 5 183,00 zł (słownie: pięć tysięcy sto osiemdziesiąt trzy zł 00/100);
- zwiększenia dofinansowania na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osobom niepełnosprawnym (art. 35a ust. 1 pkt 7c) o kwotę 5 483,00 zł (słownie: pięć tysięcy czterysta osiemdziesiąt trzy zł 00/100).

Tabela 18. Zestawienie podziału środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz wysokość ich wykorzystania w 2015 roku

Lp.	Zobowiązania z lat poprzednich realizowane w 2015 r.	Wysokość otrzymanych środków – ostateczny plan	Wykorzystanie środków w 2015 r.
1.	Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej (art.35a pkt. 8)	**1 008 216**	**1 008 204**

Lp.	Środki przeznaczone na realizację zadań w 2015 r	308 861	308 861
1.	**Rehabilitacja społeczna** – dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnoprawnych i ich opiekunów (art. 35a pkt 7a) – dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art.35a pkt 7d) – dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osób niepełnosprawnych (art.53a pkt 7c) – dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7b) – dofinansowanie usług tłumacza języka migowego - przewodnika (art.35a ust. 1 pkt 7f)	**111 014** **14 817** **180 630** **2 400** **0**	**111 014** **14 817** **180 630** **2 400** **0**
	Razem	**1 317 077**	**1 317 065**

Źródło: opracowanie własne

Według powyższego zestawienia poziom wykorzystania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację społeczną wynosi **100 %.**

Turnusy rehabilitacyjne – o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym złożonych zostało **154** wniosków osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami (**34**).

Wypłacono dofinansowanie dla **132** osób (w tym **29** opiekunów) na łączną kwotę **111 014 zł,** w tym:

20 osób – 16 085 zł dla dzieci i młodzieży uczącej się do 24 roku życia wraz z opiekunami,

112 osób – 94 929 zł dla dorosłych wraz z opiekunami.

W siedzibie PCPR-u udostępniano osobom indywidualnym zgromadzone oferty i rejestr ośrodków uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych i przyjmowania grup przy udziale kosztów PFRON. Przedstawiano możliwości skorzystania z tej formy rehabilitacji, udzielano indywidualnej pomocy uczestnikom w kompletowaniu wniosków o przyznanie dofinansowania. Na bieżąco współpracowano z organizatorami turnusów w zakresie prawidłowego rozliczenia się z przekazanego dofinansowania (na podstawie faktury lub innego dokumentu potwierdzającego zakup usługi przez osobę niepełnosprawną).

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych – w ramach tego zadania zostały złożone 2 wnioski (Polski Związek Niewidomych oraz Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów) na łączną kwotę 3 400 zł. Do realizacji przyjęto dwa wnioski, na które przeznaczono kwotę w łącznej wysokości **2 400 zł.** W ramach dofinansowania Polski Związek Niewidomych zorganizował „Międzynarodowy Dzień Białej Laski", natomiast Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów zorganizował „Dzień Seniora". Ogólnie z dofinansowania skorzystało 115 osób.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na to zadanie zostało złożonych **431** wniosków na kwotę **250 671 zł**.

Wydatkowano środki finansowe w wysokości **180 630 zł, z czego**:

140 290 zł - dla niepełnosprawnych osób dorosłych – (**359** wniosków),

40 340 zł – dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży – (**59** wnioski),

Zawarto **1** umowę na zakup sprzętu rehabilitacyjnego w łącznej wysokości **399 zł**

Likwidacja barier funkcjonalnych - w ramach likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych zostało złożonych **15** wniosków na łączną kwotę **89 716 zł.** Zawarto **8 umów** na łączną kwotę **14 817 zł** na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w tym:

bariery architektoniczne – **4** umowy, na kwotę – **8 537 zł**

bariery w komunikowaniu się – **1** umowa, na kwotę – **1 000 zł**

bariery techniczne **– 2** umowy, na kwotę **– 5 280 zł**

Tabela 19. Szczegółowy wykaz na rehabilitację społeczną przyznanych i wypłaconych środków, liczbę osób niepełnosprawnych, którzy korzystali z dofinansowania oraz ilość złożonych wniosków

Zadania	Wysokość wypłaconych środków	Wysokość wypłaconych środków		Ilość wniosków, które zostały zrealizowane		Ogólna liczba złożonych wniosków
		dzieci	dorośli	dzieci	dorośli	
turnusy rehabilitacyjne	**111 014**	**16 085** (w tym 5 679 opiekunowie)	**94 929** (w tym 6 230 opiekunowie)	**20** (w tym 9 opiekunów)	**112** (w tym 20 opiekunowie)	**154** (w tym 34 opiekunów)
likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	**14 817**	**0**	**14 817**	**0**	**7**	**15**
zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	**180 630**	**40 340**	**140 290**	**59**	**359**	**431**
sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych	**2 400**	**-**	**2 400**	**-**	**2**	**2**
koszty działalności warsztatów terapii zajęciowej	**1 008 204**	**0**	**1 008 204**	**-**	**66 uczestników**	**3 WTZ**

Źródło: opracowanie własne

Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazanych Powiatowi Nowodworskiemu w latach 2013-2015 i ich wykorzystanie na poszczególnych zadaniach

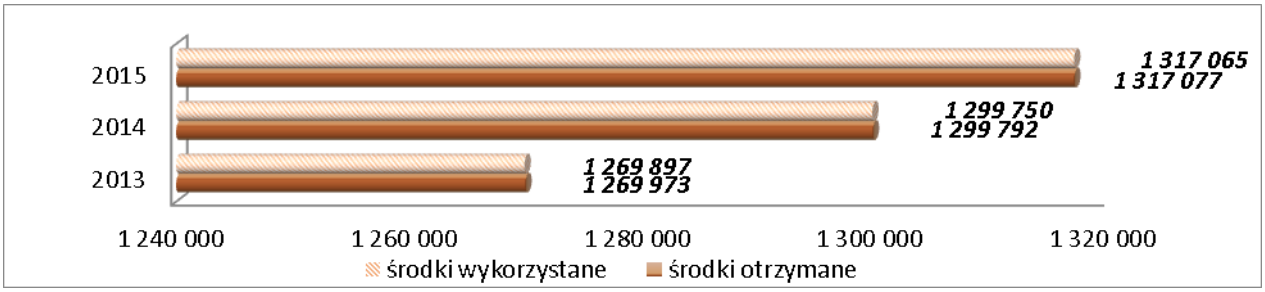

Turnusy rehabilitacyjne

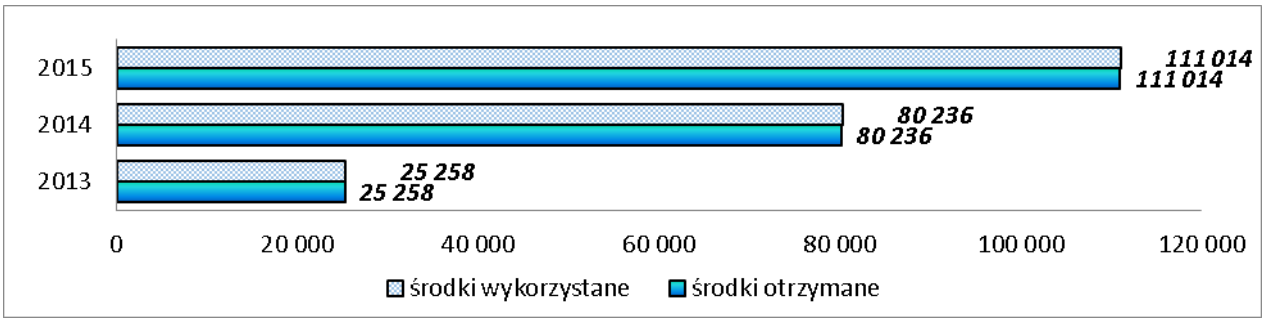

Bariery architektoniczne, w komunikowaniu się i techniczne

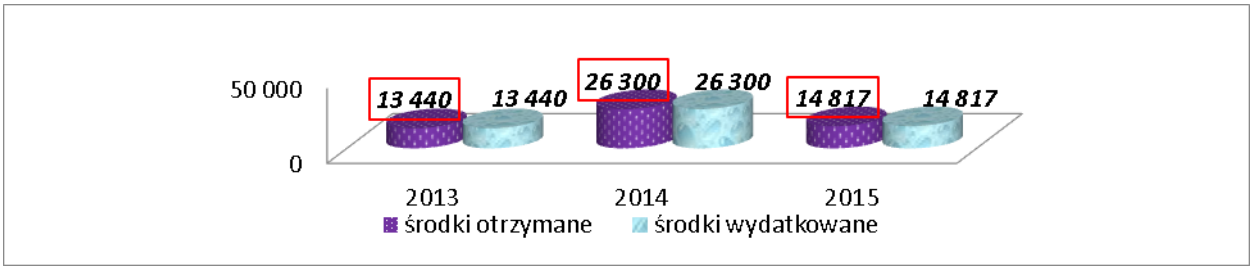

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

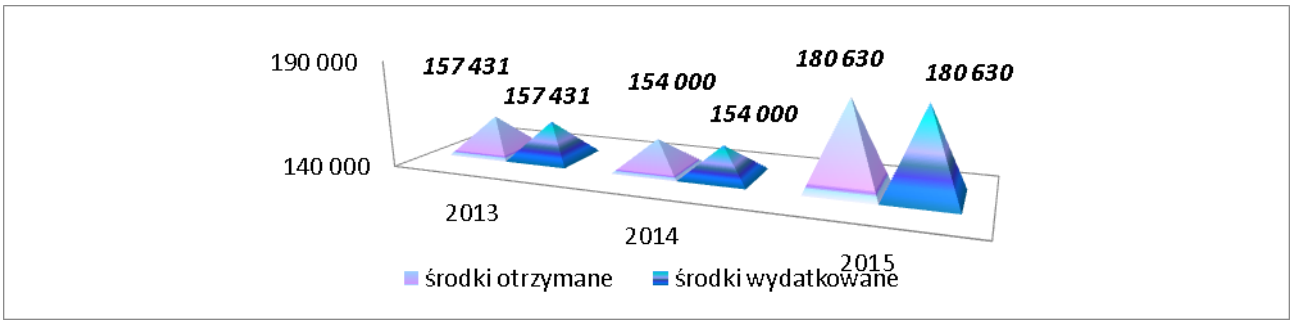

Sport, kultura, turystyka i rekreacja

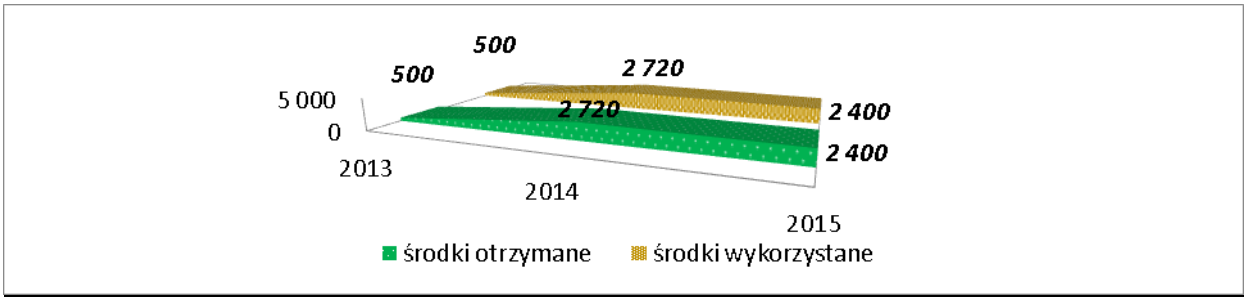

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd"

W roku ubiegłym Powiat Nowodworski przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd"

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu:

- ✓ przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- ✓ przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie

  w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- ✓ umożliwienie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających zatrudnienie,
- ✓ poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższenie kwalifikacji.

Tabela 20. Formy wsparcia realizowane w 2015 roku

Moduł	Obszar	Zadanie
I	A **likwidacja bariery transportowej**	2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
	B **likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym**	2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
	C **likwidacja barier w poruszaniu się**	2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym
		3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej

		na III poziomie jakości
		4 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości)
	D **pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (np. przedszkole)**	
II	**pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym**	

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie Aneksu nr 9 z dnia 22.12.2015 roku do umowy z dnia 11.04.2013 roku zawartej w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd" Powiat Nowodworski otrzymał dofinansowanie z PFRON na realizację programu w łącznej wysokości **100 791,44 zł .**

Tabela 21. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd" w 2015 roku

Środki finansowe PFRON przekazane na realizację programu w 2015 roku			Realizacja programu (wykorzystane środki)
Moduł programu	Rodzaj przekazanych przez PFRON środków	Łączny limit środków PFRON	
I	bieżące	6 066,60	5 927,70
I	inwestycyjne	32 060,01	31 960,01
II	bieżące	56 521,50	56 521,50
Łącznie moduł I i II		**94 648,11**	**94 409,21**
oraz:			
obsługa, promocja, ewaluacja programu		6 143,33	6 124,66
Łącznie koszty realizacji programu		**100 791,44**	**100 533,87**

Źródło: opracowanie własne

Według powyższego zestawienia wysokość wykorzystanych środków finansowych przekazanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd" wynosiła **99,74 %.**

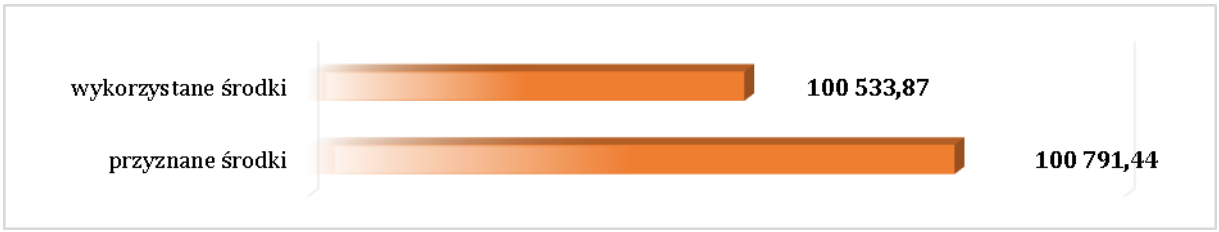

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim wpłynęło **26 wniosków** na łączną kwotę **116 887,51 zł .**

Zawartych zostało 25 umowy na łączną kwotę **94 648,11 zł** w tym:

- Moduł I – **6 umów** na łączną kwotę **– 38 126,61 zł**
- Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – **19 umów** na łączną kwotę - **56 521,50 zł**

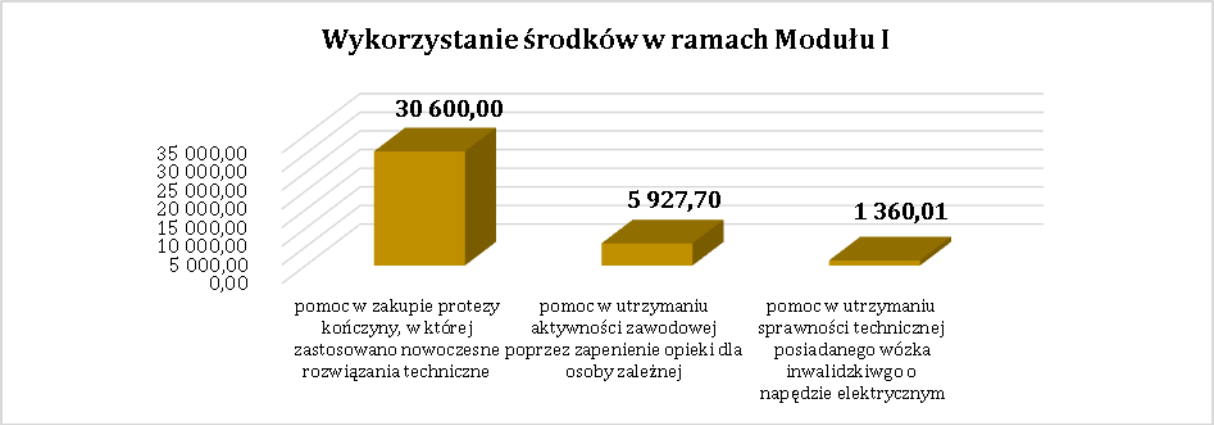

Oprócz realizacji zadań ustawowych nasza jednostka osobom niepełnosprawnym i organizacjom skupiającym takie osoby udziela pomocy poprzez:

- udzielanie indywidualnych porad,
- pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON,
- udzielanie informacji i wydawanie wniosków na programy ogłaszane i bezpośrednio realizowane przez PFRON Oddział Pomorski w Gdańsku
- wydawanie i pomoc w wypełnianiu wniosków do Powiatowego Zespołu ds Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Malborku.

ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku realizuje zadania określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w aktach wykonawczych do niej tj.:

1. rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
2. rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16-tego roku życia.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje zadania z zakresu orzekania o niepełnosprawności, orzekania o stopniu niepełnosprawności, orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień w zakresie wyznaczonym w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydawanie kart parkingowych.

Zespół ten orzeka zawsze na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Orzeczenie wydaje się do celów poza rentowych, przede wszystkim nabywa się prawo do korzystania z uprawnień zgodnych z przepisami o pomocy społecznej oraz

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Dla mieszkańców Powiatu Nowodworskiego zadania z zakresu ustalania stopnia niepełnosprawności i niepełnosprawności (dla dzieci do 16 lat) poprzez stosowne porozumienie powierzone zostało Powiatowi Malborskiemu.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku orzeka na rzecz mieszkańców powiatów:

1. malborskiego;
2. nowodworskiego;
3. sztumskiego;
4. kwidzyńskiego.

Orzeczenia wydane mieszkańcom poszczególnych powiatów obsługiwanych przez Zespół w Malborku (w latach 2014-2015)

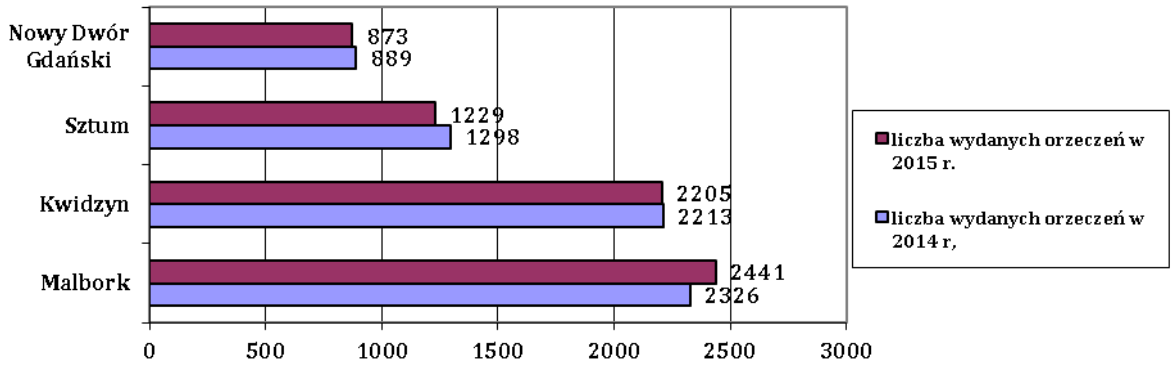

Orzeczenia wydawane są na czas określony lub na stałe. Stosuje się trzy podstawowe stopnie niepełnosprawności: **znaczny, umiarkowany i lekki**.

Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2015

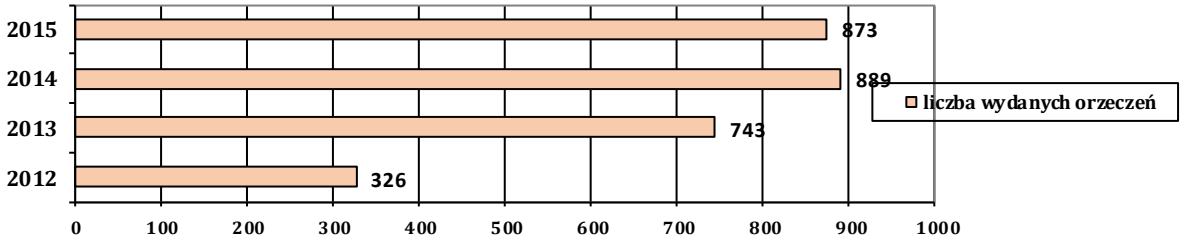

Liczba wydanych orzeczeń o określeniem niepełnosprawności w latach 2010 – 2015 – osoby dorosłe po 16 roku życia
5.

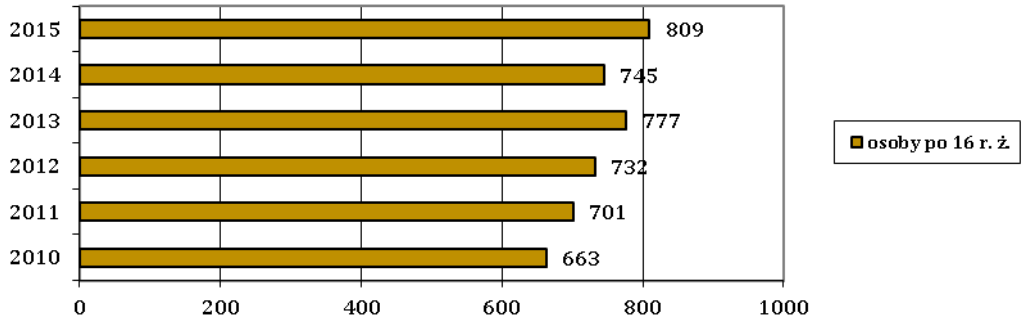

Liczba wydanych orzeczeń o określeniem niepełnosprawności w latach 2010 – 2014 – dzieci do 16 roku życia

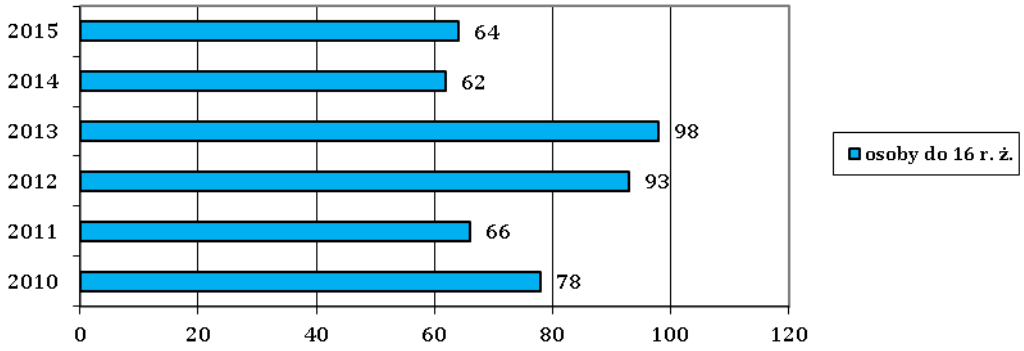

Cel przyjętych wniosków – osoby dorosłe: odpowiednie zatrudnienie, szkolenie, uczestnictwo w warsztacie terapii zajęciowej, konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, zasiłek stały, zasiłek pielęgnacyjny, korzystanie z karty parkingowej, inne.

Cel przyjętych wniosków – osoby do 16 roku życia: zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek stały, inne.

W 2015 r. mieszkańcom Powiatu Nowodworskiego wydano **287 legitymacji osoby niepełnosprawnej.**

Na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo ruchu drogowym, w 2015 r. mieszkańcom Powiatu Nowodworskiego wydano **163 kart parkingowych.**

Terminowość orzekania o ustalenie niepełnosprawności jest niejednolita ze względu na złożoność spraw i w 2015 r. czas oczekiwania na rozpatrzenie wniosku wynosił: od 14 dni (3,97% - 288 wniosków), od 15 do 30 dni (27,28% - 1979 wniosków), od 31 do 60 dni (59,35% -

4305 wniosków) i 9,4% tj. 682 złożone wnioski zostało rozpatrzonych w terminie powyżej 61 dni.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim udziela informacji, wydaje druki wniosków niezbędnych do wydania orzeczenia o niepełnosprawności, oraz w sprawie uzyskania stosownej legitymacji, a także informuje o przysługujących uprawnieniach wynikających z posiadanego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie Powiatu Nowodworskiego swoją siedzibę ma **Dom Pomocy Społecznej „MORS" ul. Morska 11 w Stegnie.** DPS jest placówką zapewniającą całodobową opiekę realizując zadania powiatu w zakresie pomocy instytucjonalnej.

Dom Pomocy Społecznej „MORS" w Stegnie posiada stałe zezwolenie Wojewody Pomorskiego z dnia 6 kwietnia 2011 roku na prowadzenie ww. działalności spełniając tym wszelkie standardy. Zgodnie z tym zezwoleniem **liczba miejsc dla mieszkańców domu pomocy społecznej wynosi 130, w tym dla 70 osób w podeszłym wieku i dla 60 osób przewlekle somatycznie chorych.**

Ośrodki Pomocy Społecznej kompletują dokumenty wystawiają decyzję o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej oraz wystawiają decyzje w sprawie odpłatności za pobyt w tym DPS.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwe ze względu na siedzibę domu pomocy, w miarę wolnych miejsc, wystawia decyzję o umieszczeniu lub osoby te zostają wpisane na listę osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W ubiegłym roku zostało umieszczonych **32 osoby,** w tym 31 na zasadach obowiązujących po 2004 r. i 1 osoba na tzw. starych zasadach (przeniesienia z innego domów pomocy społecznej).

W 2015 roku z usług DPS w Stegnie skorzystało łącznie 136 osób.

W 2015 r. w sprawach dotyczących mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Stegnie wydano decyzje:

1. o umieszczeniu w domu pomocy społecznej **40;**
2. o odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej **10;**
3. o uchyleniu decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej **3.**

Liczba mieszkańców wg zasad przyjęcia

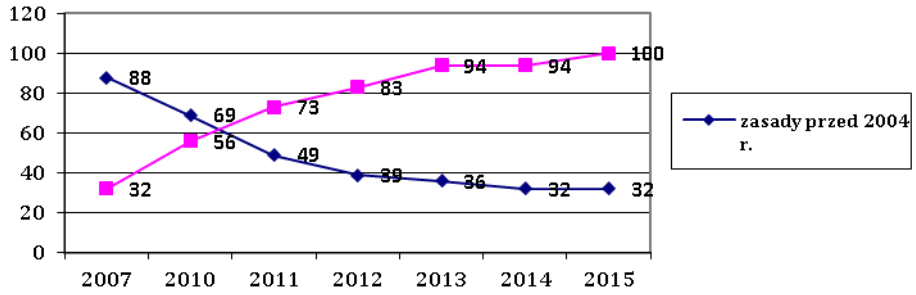

Powyższy wykres wyraźnie wskazuje na naturalny spadek liczby mieszkańców umieszczonych na zasadach obowiązujących przed 2004 r.

Liczba mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Stegnie w latach 2010 – 2015 (ogółem)

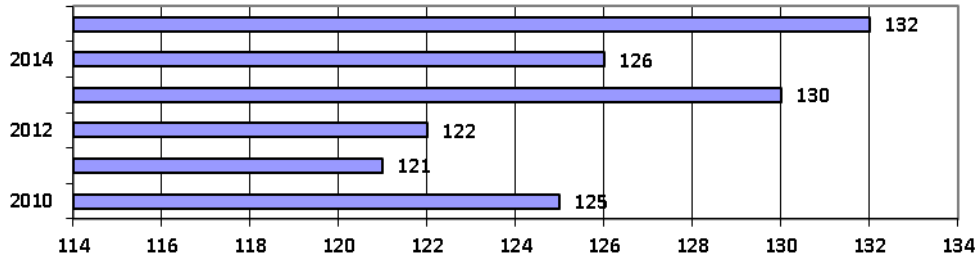

Pobyt w domu pomocy społecznej zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o pomocy społecznej jest odpłatny. Przepisy szczegółowo regulują formę naliczania i pobierania odpłatności. Koszt utrzymania mieszkańca w kolejności pokrywany przez:

1. osobę umieszczoną (do wysokości 70% otrzymywanego dochodu);
2. rodzinę – na podstawie umowy zawartej z ośrodkiem pomocy społecznej;
3. ośrodki pomocy społecznej – do pełnego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej.

Ośrodki Pomocy Społecznej ze względu na ponoszone koszty z własnego budżetu zazwyczaj odstępują od instytucjonalnej formy opieki. Partycypacja rodziny w kosztach utrzymania oraz obowiązek opłaty ze środków budżetu własnego gminy powoduje, że zainteresowanie tą formą pomocy instytucjonalnej.

Dotacja z budżetu państwa należy się wyłącznie osobom umieszczonym w Domu Pomocy Społecznej na podstawie przepisów obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r. - ponieważ następuje spadek liczby mieszkańców „dotowanych" z budżetu państwa na dzień 31 grudnia minionego roku, tylko **32 osoby** uprawnione było do pokrywania kosztów utrzymania mieszkańca w DPS z tego źródła.

Na wniosek Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Stegnie Starosta Nowodworski do dnia 30 marca każdego roku określa zarządzeniem średni miesięczny koszt utrzymania

mieszkańca

w danym roku kalendarzowym. **W ubiegłym 2015 roku** koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Stegnie ustalony został Zarządzeniem Starosty Nowodworskiego Nr 7/2015 z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie średniego miesięcznego kosztu utrzymania jednego mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Stegnie w 2015 r. - ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego pozycja 759 z dnia 13 marca 2015 r. i wynosił **3.104zł.**

Miesięczny koszt utrzymania w Domu Pomocy Społecznej w Stegnie w latach 2010 – 2015

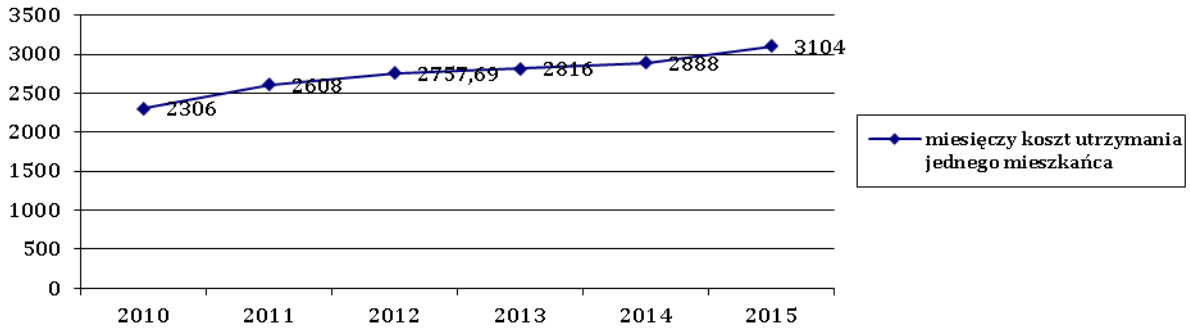

Wg meldunku na dzień **31 grudnia 2015 r.** w Domu Pomocy Społecznej w Stegnie na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, tj. **31.12.2015 r.** przebywało **132 osób**, w tym:

1. osoby umieszczone wg przepisów obowiązujących przed 01.01.2004 r. – **32 osób;**

2. osoby umieszczone wg przepisów obowiązujących po 01.01.2004 r. – **100 osoby.**

Liczba osób w podeszłym wieku: 95, w tym:

- osoby umieszczone wg przepisów obowiązujących przed dniem 01.01.2004 r. - **29 osób;**
- osoby umieszczone wg przepisów obowiązujących po dniu 01.01.2004 r. - **66 osób.**

Liczba osób somatycznie chorych: 37, w tym:

- osoby umieszczone wg przepisów obowiązujących przed dniem 01.01.2004 r. - **3 osoby;**

  osoby umieszczone wg przepisów obowiązujących po dniu 01.01.2004 r. – **34 osób.**

Tabela 22. Liczba mieszkańców przyjętych w 2015 roku do Domu Pomocy Społecznej w Stegnie

Podstawa prawna przyjęcia do DPS	liczba osób

przyjętych na zasadach obowiązujących przed 01.01.2004r.	1
przyjętych na zasadach obowiązujących po 01.01.2004r.	31
razem	**32**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23. Liczba osób, które w 2015 r. opuściły DPS w Stegnie

Przyczyna odejścia	liczba osób
do innych placówek	3
do rodziny	3
zmarło	20
razem	**26**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 24. Liczba osób opłacających pobyt w DPS – ze względu na źródło dochodu

Źródło dochodu	liczba osób umieszczonych przed 01.01.2004 r.	liczba osób umieszczonych po 01.01.2004 r.
emerytura, renta, renta socjalna	27	75
zasiłek stały	5	25
zwolnieni z odpłatności	0	0
razem	**32**	**100**

Źródło: opracowanie własne

	Wnoszący opłatę bez dopłaty gminy	Wnoszący opłatę z dopłatą gminy
wyłącznie przez mieszkańca	1	*nie dotyczy*
wyłącznie przez członków rodziny	0	0

mieszkaniec i członkowie rodziny	2	8
mieszkaniec i gmina	*nie dotyczy*	89
pełna odpłatność gminy	0	**0**
razem	**3**	**97**
	100	

Źródło: opracowanie własne

Wiek mieszkańców DPS w Stegnie

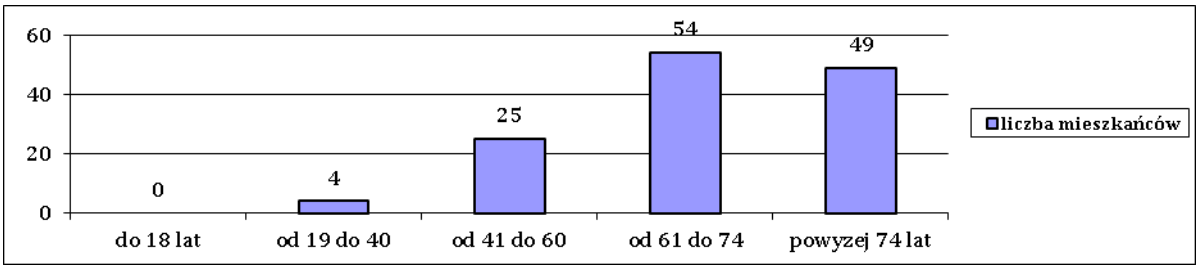

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej wg. miejsca zamieszkania przed skierowaniem

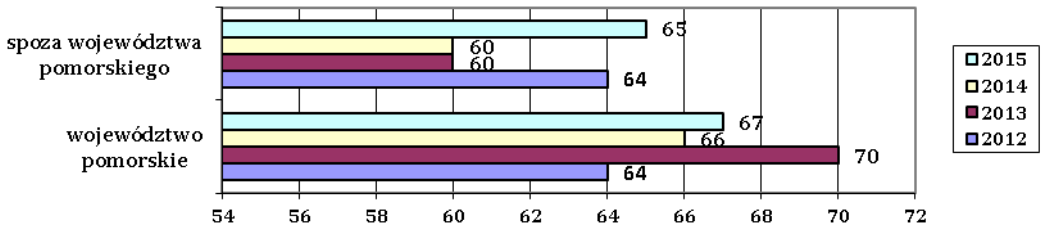

Stan zatrudnienia (na dzień 31.12.2014 r.) w prowadzonym przez powiat domu pomocy społecznej to 63 osoby, z czego 60 osób jest zatrudnionych na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy a trzy osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W schemacie organizacyjnym DPS, oprócz jednej osoby kierującej jednostką funkcjonują cztery działy: opiekuńczo - terapeutyczny, medyczno - rehabilitacyjny, administracyjny oraz gospodarczy i obsługi.

Tabela 25. Liczba zatrudnionych w Domu Pomocy Społecznej w Stegnie na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na pełne etaty wg działów

Pracownicy	Ogółem zatrudnieni	
	Liczba osób	Etaty
Kierujący	1	1,00
Dział opiekuńczo- terapeutyczny	47	45,25
Dział medyczno-rehabilitacyjny	8	8,00
Dział administracyjny	4	4,00
Dział gospodarczy i obsługi	12	12,00
RAZEM	**72**	**70,25**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Domu Pomocy Społecznej

Zatrudnienie w Domu Pomocy Społecznej w Stegnie 2011 - 2015

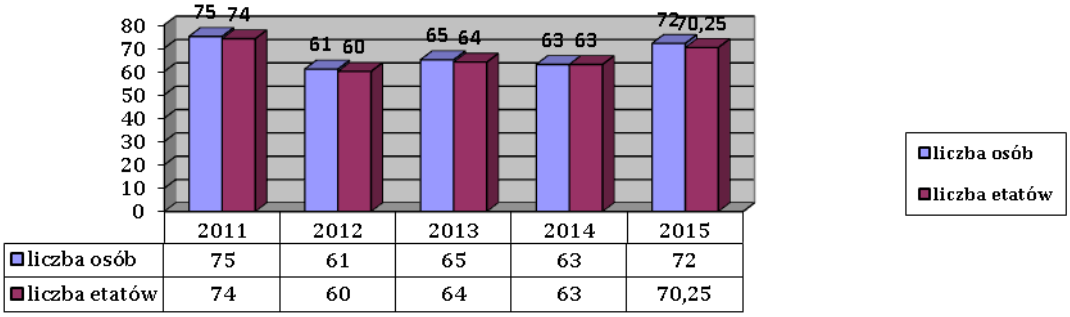

	2011	2012	2013	2014	2015
liczba osób	75	61	65	63	72
liczba etatów	74	60	64	63	70,25

POWIATOWY OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej wchodzi w skład struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim. Jednostka organizacyjna realizuje zadania własne powiatu oraz zlecone powiatowi przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wchodzi w skład jednostek samorządowych Powiatu Nowodworskiego. Głównym zadaniem jednostki organizacyjnej jest wsparcie osób i rodzin w kierunku prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Siedziba Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej mieści się przy ulicy Warszawskiej 52 w Nowym Dworze Gdańskim. Strukturę Ośrodka tworzy trzech specjalistów, pracownik socjalny, psycholog oraz prawnik. Działalność Ośrodka skierowana jest głównie do mieszkańców Powiatu Nowodworskiego, jednakże każda osoba znajdująca się w kryzysie może uzyskać poradę oraz pomoc specjalistów POIK. Prowadzone działania interdyscyplinarne w POIK oparte są w szczególności o ustawę o pomocy społecznej, znowelizowaną ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawę o pieczy zastępczej. Porady specjalistyczne

świadczone są przez psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego POIK. Należy nadmienić, iż jest to pomoc świadczona bezpłatnie oraz w niektórych przypadkach kompleksowo i długoterminowo.

W minionym roku 2015 z porad specjalistów w POIK jednorazowo skorzystało **275** osób. Biorąc pod uwagę poradnictwo stricte psychologiczne w statystyce POIK mogliśmy uwzględnić **163** jednorazowych porad. W przypadku porad prawniczych specjalista POIK odbył jednorazowo **122** konsultacje. Natomiast pracownik socjalny POIK w minionym roku 2015 odbył **26** jednorazowych konsultacji rodzinnych.

Analizując dane statystyczne eiwdencjonowane na przestrzeni ostatnich trzech lat, można zauważyć, iż ilość osób korzystających z pomocy specjalistycznej w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim, jest różna. Statystyka wskazuje, iż dotyczy to zarówno porad jednorazowych udzielanych przez wszystkich specjalistów, jak również porad indywidualnych specjalisty prawnika, psychologa oraz pracownika socjalnego w POIK.

Liczba osób korzystających z pomocy specjalistów w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w latach 2013-2015

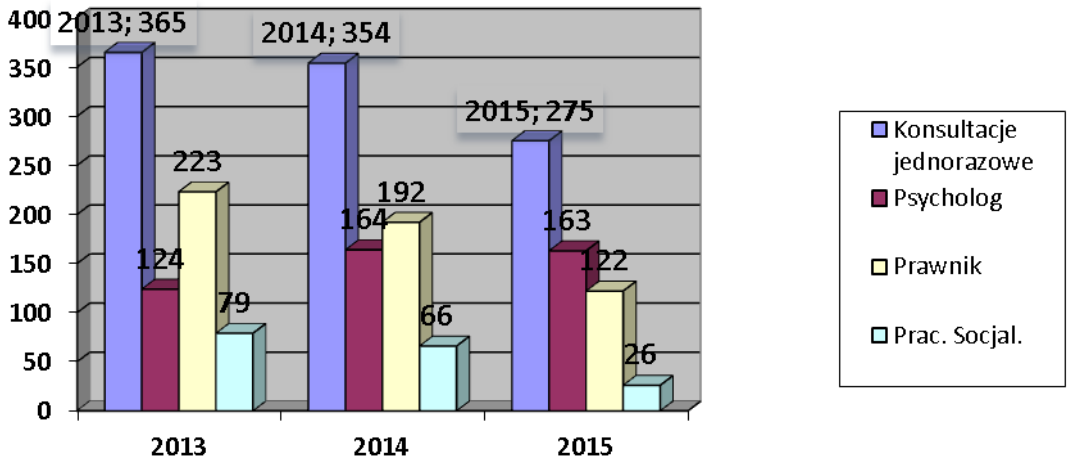

Objaśnienie do wykresu:

Konsultacje jednorazowe- wskazana wartość oznacza, iż osoba korzystała z pomocy w POIK jeden raz w ciągu danego roku, bez względu na rodzaj przeprowadzonej konsultacji (psychologa, prawnika bądź pracownika socjalnego).

Psycholog- wskazana wartość oznacza, iż osoba korzystała z pomocy specjalisty psychologa jeden raz w ciągu danego roku.

Prawnik- wskazana wartość oznacza, iż osoba korzystała z pomocy specjalisty prawnika jeden raz w ciągu danego roku.

Pracownik socjalny- wskazana wartość oznacza, iż osoba korzystała z pomocy specjalisty pracownika socjalnego jeden raz w ciągu danego roku.

Przedstawiona powyżej statystyka ewidencjonuje jedynie osoby korzystające z porad jednorazowych w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim. Natomiast konsultacje w wielu przypadkach były prowadzone kompleksowo, czyli oferowana pomoc obejmowała porady wszystkich specjalistów. Ponadto należy nadmienić, iż osoby wymagające szczególnej troski ze strony specjalistów POIK korzystały wielokrotnie z pomocy nawet przez cały rok 2015, a w niektórych przypadkach jest ona w dalszym ciągu udzielana.

Zasadniczą kwestię dotyczącą funkcjonowania Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej stanowi działalność nakierowana na funkcjonowanie rodziny w środowisku zamieszkania.

Działania interdyscyplinarne prowadzone przez pracowników, a w szczególności przez psychologa oraz pracownika socjalnego POIK, nakierowane były na kompleksową pomoc przy współpracy jednostek organizacyjnych Powiatu Nowodworskiego. Do tych działań należy w szczególności zaliczyć wyjazdy służbowe, mające na celu wgląd w sytuację rodziny, bądź interwencyjne. Diagnoza rodziny, dotycząca potrzeb związanych z funkcjonowaniem w życiu codziennym, opierała się o głęboką analizę sytuacji rodzinnej w środowisku zamieszkania, środowisku szkolnym, bądź w miejscu pracy. Ponadto brane były pod uwagę również czynniki związane ze stanem zdrowia psychicznego oraz czynniki związane z różnego rodzaju uzależnieniami.

Ponadto pracownik socjalny systematycznie uczestniczył w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w M-GOPS w Nowym Dworze Gdańskim w związku z wdrażaniem procedury „Niebieskiej Karty" w rodzinie.

W minionym roku 2015 z możliwości zamieszkania w mieszkaniach chronionych skorzystało trzech wychowanków pieczy zastępczej, którzy po ukończeniu osiemnastego roku życiu zostali usamodzielniającymi się wychowankami pieczy zastępczej. Jeden z mężczyzn pod koniec 2015 roku opuścił mieszkanie chronione. Pozostało dwóch wychowanków, którzy otrzymali nowe decyzje w związku z dalszym użytkowaniem mieszkań chronionych na kolejny rok. Mieszkańcy objęci są wsparciem oraz pomocą ze strony pracownika socjalnego POIK oraz innych specjalistów PCPR w Nowym Dworze Gdańskim.

W minionym roku kalendarzowym jednym z działań pomocowych była również realizacja „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2013-2015".

Zajęcia prowadzone były dwa razy w miesiącu i miały charakter spotkań indywidualnych oraz grupowych. Ponadto uczestnicy zobowiązani byli do odrabiania zadań domowych. Na zajęciach mobilizowano uczestników do odgrywania przykładowych scenek rodzajowych, odwrócone odgrywanie ról. Program obejmował zarówno część merytoryczną jak i praktyczną.

Zasadniczym celem programu jest przeciwdziałanie agresywnym zachowaniom osób stosujących przemoc domową tym samym niwelowanie zjawiska przemocy. Sposób i czas monitorowania efektów programu polega na monitorowaniu rodzin w szczególności poprzez wywiad środowiskowy, stały kontakt z Ośrodkami Pomocy Społecznej, stały kontakt z kuratorami zawodowymi oraz kontakty z członkami Zespołów Interdyscyplinarnych.

Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim. W latach 2013, 2014 oraz 2015 do programu zgłaszali się mieszkańcy Powiatu Nowodworskiego.

Należy zaznaczyć, iż nie wszystkie osoby zgłaszające się do „Programu" ostatecznie wyraziły zgodę, aby podpisać kontrakt oraz uczestniczyć systematycznie w zajęciach, co stanowi priorytet niniejszego „Programu". Warto jest, więc przedstawić ogólną liczbę osób zgłaszających się do uczestnictwa w „Programie". Poniżej przedstawiony jest wykres obejmujący ogólną liczbę uczestników z uwzględnieniem kryteriów dotyczących przyczyn, dla których mężczyźni zgłaszali się do uczestnictwa w „Programie". Ponadto wykres ewidencjonuje liczbę mężczyzn, którzy ukończyli „Program Korekcyjno-Edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie".

Liczba osób korzystających z pomocy dotyczącej udziału w "Programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie"

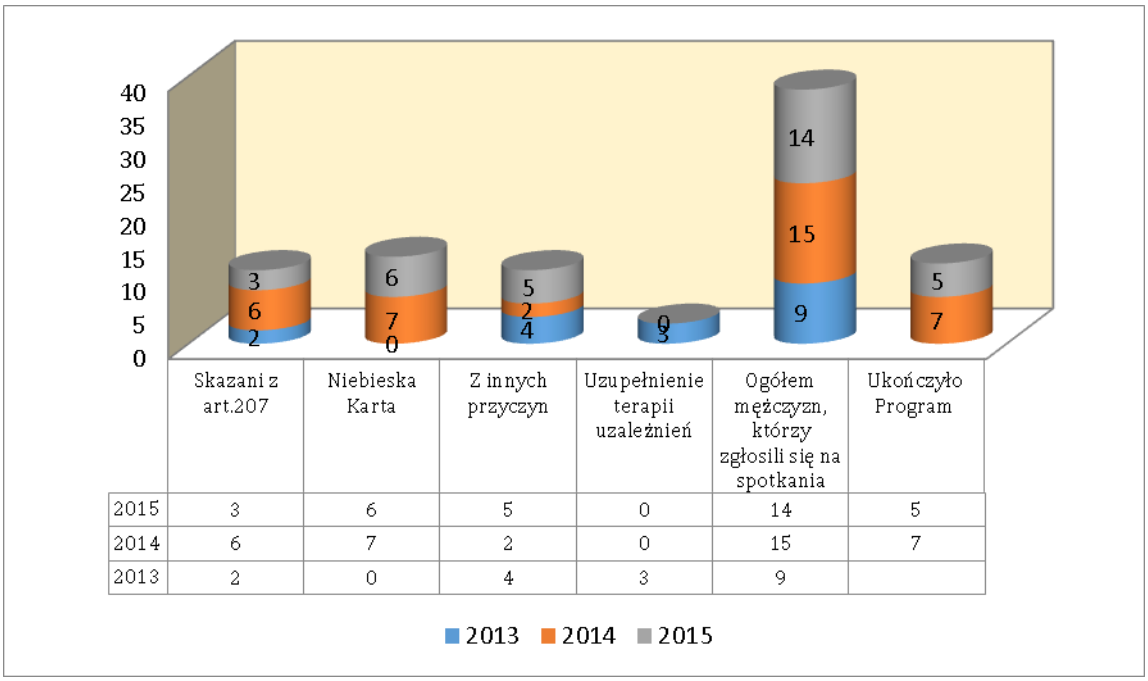

	Skazani z art.207	Niebieska Karta	Z innych przyczyn	Uzupełnienie terapii uzależnień	Ogółem mężczyzn, którzy zgłosili się na spotkania	Ukończyło Program
2015	3	6	5	0	14	5
2014	6	7	2	0	15	7
2013	2	0	4	3	9	

Objaśnienie do wykresu:

Skazani z art. 207 – wskazuje liczbę osób skazanych prawomocnym Wyrokiem z art. 207i uczestniczących w spotkaniu/ach grupy korekcyjno-edukacyjnej dla sprawców przemocy w rodzinie w danym roku kalendarzowym.

Niebieska Karta - wskazuje liczbę osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty" z uwagi na przemoc w rodzinie i uczestniczących w spotkaniu/ach grupy korekcyjno-edukacyjnej dla sprawców przemocy w rodzinie w danym roku kalendarzowym.

Z innych przyczyn - wskazuje liczbę osób, którzy zgłosili się do udziału w spotkaniu/ach grupy korekcyjno-edukacyjnej dla sprawców przemocy w rodzinie w danym roku kalendarzowym, z innych niewymienionych przyczyn.

Uzupełnienie terapii uzależnień - wskazuje liczbę osób, którzy zgłosili się do udziału w spotkaniu/ach grupy korekcyjno-edukacyjnej dla sprawców przemocy w rodzinie w danym roku kalendarzowym, jako uzupełnienie terapii związanej z uzależnieniem.

Ogółem mężczyzn, którzy zgłosili się na spotkania - wskazuje ogólną liczbę osób, którzy zgłosili się do udziału w spotkaniu/ach grupy korekcyjno-edukacyjnej dla sprawców przemocy w rodzinie w danym roku kalendarzowym.

Ukończyło „Program" – oznacza liczbę osób, którzy ukończyli „Program" i otrzymali zaświadczenie o jego ukończeniu.

W minionym roku kalendarzowym w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim, opracowano „Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2018" oraz „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2020". Programy te zostały utworzone w związku z dokumentem „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026". Realizacja „Programów" leży w kompetencji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim, przy jednoczesnej współpracy jednostek organizacyjnych Powiatu Nowodworskiego.

Jednym z nadrzędnych celi „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2020", jest: Rozszerzenie działań profilaktycznych w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy. Pomimo, iż niniejszy „Program" przygotowano na lata 2016-2020, pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim w minionym roku kalendarzowym przeprowadzili prelekcję na temat „Przemoc i uzależnienia" w Zespole Szkół Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim w dniach 14.05.2015r. oraz 11.06.2015r. Spotkanie z młodzieżą stworzyło okazję do podniesienia wiedzy na temat oferowanych form pomocy w Powiecie Nowodworskim oraz na terenie naszego kraju związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Ponadto uczniowie zdobyli wiedzę na temat występujących form przemocy oraz zjawisk im towarzyszących.

Wszelkie działania pomocowe skierowane do mieszkańców Powiatu uzależnione są niewątpliwie od przygotowania zawodowego specjalistów POIK. Dlatego też niezbędne jest podnoszenie kompetencji pracowników jednostki organizacyjnej Powiatu. Wiąże się to niewątpliwie z nabywaniem wiedzy merytorycznej oraz praktycznej, poprzez odpowiednie szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W związku z powyższym specjaliści POIK w minionym roku kalendarzowym, pracownik socjalny oraz psycholog uczestniczyli

w szkoleniu w zakresie pracy ze sprawcami przemocy „Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie według Modelu Duluth".

Wszystkie działania prowadzone przez pracowników Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej skierowane są do rodzin mieszkańców Powiatu Nowodworskiego. Zarówno psycholog, jak i prawnik oraz pracownik socjalny posiadają szeroką wiedzę dotyczącą form pomocy oraz sposobów i metod ich wdrażania. Mając na uwadze w szczególności dobro rodziny, jako podstawowej komórki społecznej, działania prowadzone przez POIK służą nie tylko zaspokojeniu podstawowych potrzeb jednostki, ale również dają nadzieję dla wielu rodzin na życie bez przemocy oraz bez zjawisk towarzyszących przemocy.

MIESZKANIA CHRONIONE

Prowadzenie mieszkań chronionych jest zadaniem własnych powiatu i wynika z ustawy o pomocy społecznej (art. 19 pkt 11).

Dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na terenie Powiatu Nowodworskiego w 2012 roku adaptowane i wyposażone zostały mieszkania chronione. **Mieszkania chronione** prowadzone są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim i pozostaje w strukturze jednostki organizacyjnej, która sprawuje bezpośredni nadzór nad jego funkcjonowaniem.

Mieszkania chronione mieszczą się w siedzibie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i przeznaczone są dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze. Taki rodzaj pomocy społecznej stanowi wsparcie przy usamodzielnianiu się, wzmacniają socjalizację, odciążają placówki opieki całodobowej.

Warunki pobytu w mieszkaniach chronionych ustalone są w załączniku Nr 3 Regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim przyjętym Uchwałą Nr 268/2012 z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

Usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej, po uzyskaniu pełnoletności mają możliwość ubiegania się o miejsce w mieszkaniu chronionym.

Pobyt w mieszkaniu chronionym jest odpłatny. Ustalenie odpłatności w mieszkaniu chronionym następuje w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim działającego w imieniu Starosty. Podstawą wydania decyzji administracyjnej przyznającą miejsce w mieszkaniu chronionym jak i w sprawie odpłatności jest ustalenie sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, dochodowej i majątkowej

mieszkańca, na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego PCPR. Miesięczna odpłatność osoby, której przyznano pobyt w mieszkaniu chronionym, wynosi 30 % jej dochodu, ustalonego zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zasady i szczegółowe warunki otrzymania wsparcia w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym reguluje Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 r. oraz Uchwała Nr XXVIII/194/2013 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym.

W 2015 r. z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystały łącznie 3 osoby usamodzielniane (3 mężczyzn). Wydano 3 decyzje przyznające pobyt w mieszkaniu, w tym 2 decyzje przedłużające pobyt na kolejny okres. Ponadto 2 usamodzielnianym w trakcie trwania pobytu w mieszkaniu chronionym wystawiono decyzje zmieniające ze względu na zmianę sytuacji materialno- bytowej osób zainteresowanych. Uchylono 1 decyzję administracyjną przyznającą osobie usamodzielnianej miejsce w mieszkaniu chronionym.

Mieszkańcy mieszkań chronionych objęci są wsparciem zarówno pracownika socjalnego przy Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz pomocą innych specjalistów m.in. prawnika, psychologa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim prowadzi poradnictwo specjalistyczne (świadczenie o charakterze niepieniężnym) w zakresie:

1. **prawnym** – m. in. pomoc w sporządzeniu odpowiednich wniosków, sporządzanie opinii prawnych oraz pomoc w przygotowaniu dokumentacji procesowej w zakresie przemocy w rodzinie, eksmisji sądowych, prowadzeniu dokumentacji w zakresie w/w działań, informowanie o obowiązujących przepisach prawa, indywidualne konsultacje prawne;
2. **psychologicznym** – m. in. udzielanie pomocy psychologicznej, diagnozowanie potrzeb klienta, poradnictwo w zakresie problemów uzależnienia i współuzależnienia oraz przemocy, doraźna pomoc osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, poradnictwo rodzinne, indywidualne, grupowe, diagnoza stanu psychicznego, emocjonalnego oraz poziomu funkcjonowania umysłowego, interdyscyplinarne budowanie planu pomocy i wsparcia, prowadzenie szkoleń dla rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych i spokrewnionych, prowadzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, prowadzenie grupy w ramach realizacji „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców

przemocy";

3. **socjalnym** – m. in. udzielanie informacji w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, np. informowanie o prawach i uprawnieniach, pomoc w wypełnianiu wniosków lub w przygotowaniu pism, przedstawianie konsekwencji działań lub ich zaniechania w obszarze pomocy społecznej;
4. **poradnictwo rodzinne, opiekuńcze, z zakresu zabezpieczenia społecznego** – m. in. pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych w rodzinach naturalnych i zastępczych, zagadnienia związane z opieką nad osobą niepełnosprawną, udzielanie informacji z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;

5. **pedagogicznym** - m. in. pomoc w rozwiązywaniu problemów powstających w związku z edukacją szkolną**,** udzielanie rodzicom porad ułatwiających rozwiązanie przez nich trudności wychowawczych, przeciwdziałanie różnym skrajnym formom niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży;
6. **socjoterapii –** m. in. niwelowanie zachowania dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie i zagrożonych demoralizacją, prowadzenie szkolenia w formie warsztatowej dla rodzin zastępczych;
7. **mediacji** – m. in. rozwiązywanie sporów, pomoc stronom konfliktu w nawiązaniu porozumienia.

Tabela 26. Specjaliście zatrudnieni przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Specjalista	Rodzaj zatrudnienia
prawnik	umowa zlecenie
psycholog	umowa zlecenie
pracownik socjalny	umowa o pracę (PCPR i POIK)
pedagog resocjalizacji	umowa o pracę (PCPR)
socjoterapeuta	umowa zlecenie
mediator	umowa o pracę (PCPR)

Źródło: opracowanie własne

WSPÓŁPRACA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W NOWYM DWORZE GDAŃSKIM Z WŁADZAMI POWIATU, GMINAMI, STOWARZYSZENIAMI, ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze z władzami samorządu Powiatu Nowodworskiego jest stała i systematyczna. Przygotowujemy dokumenty

zgodnie z założonym planem pracy Rady Powiatu. Uczestniczymy w posiedzeniach Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim, posiedzeniach komisji stałych jak również w posiedzeniach Zarządu Powiatu. Wiele decyzji jest podejmowanych przy wspólnym wypracowaniu sposobów działania. Podejmowane przez Władze Powiatu decyzje zawsze zmierzają we właściwym kierunku, zawsze ku rozwojowi polityki społecznej na naszym terenie, wzmocnieniu pozycji pomocy społecznej w Powiecie oraz określaniu skutecznych instrumentów pracy.

W związku z realizacją zadań wynikających z obowiązujących przepisów prawa, współpraca z gminami a szczególnie z Ośrodkami Pomocy Społecznej jest bardzo dobra. Kontakty są bardzo częste – osobiste, telefoniczne oraz korespondencyjne.

W ubiegłym roku współtworzyliśmy „**Strategię integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026"**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim regularnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi, głównie tymi, które prowadzą Warsztaty Terapii Zajęciowej, tj. Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej" w Nowym Dworze Gdańskim, Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń" w Marzęcinie oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „Dar" w Jantarze. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi również obsługę merytoryczną Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Nowym Dworze Gdańskim.

W ramach obsługi środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2015 r. współpracowaliśmy z dwiema organizacjami pozarządowymi: Oddział Rejonowy Zarządu Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Nowym Dworze Gdańskim, oraz Zarząd Koła Powiatowego Polskiego Związku Niewidomych w Nowym Dworze Gdańskim. Współpraca ta polegała w głównej mierze na wsparciu i pomocy merytorycznej, weryfikacji i realizacji złożonych wniosków.

Dzięki współpracy i zaangażowaniu Ochotniczej Straży Pożarnej, Ochotniczego Hufca Pracy, Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim, Ochotniczej Straży Pożarnej, Komendy Powiatowej Policji i wielu innych instytucji oraz osób prywatnych w dniu **20 czerwca 2015 roku** na stadionie LKS Żuławy pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim zorganizowali **Dzień Rodzicielstwa Zastępczego**. Była to impreza plenerowa
o charakterze pikniku rodzinnego będącego okazją do promocji idei rodzicielstwa zastępczego. Było mnóstwo atrakcji i konkursów, w których brały udział wszystkie dzieci oraz ich opiekunowie zastępczy.

W ubiegłym roku byliśmy również zapraszani na różnego rodzaju spotkania okolicznościowe organizowane przez organizacje pozarządowe, m. in. Dzień Seniora, Międzynarodowy Dzień Białej Laski, spotkania wigilijne, spotkania wielkanocne.

Instytucje i organizacje z terenu Powiatu Nowodworskiego, z którymi współpracuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

1. Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim;
2. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Dworze Gdańskim;
3. Zespół Szkół Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim;
4. Dom Pomocy Społecznej „MORS" w Stegnie;
5. Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej" w Nowym Dworze Gdańskim,
6. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Nowym Dworze Gdańskim;
7. Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR" w Jantarze;
8. Stowarzyszenie dla Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń" w Marzęcinie;
9. Oddział Rejonowy Zarządu Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Nowym Dworze Gdańskim;
10. Zarząd Koła Powiatowego Polskiego Związku Niewidomych w Nowym Dworze Gdańskim;
11. Zespół Szkół Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim;
12. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim;
13. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Nowym Dworze Gdańskim;
14. Zespół ds. Prewencji Kryminalnej Nieletnich i Patologii, Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim;
15. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej;
16. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie;
17. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim;
18. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie;
19. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostaszewie;
20. Ochotnicza Straż Pożarna w Nowym Dworze Gdańskim;
21. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Marzęcinie;
22. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Jantarze;
23. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowym Dworze Gdańskim.

SZKOLENIA, WARSZTATY, SPOTKANIA I KONFERENCJE

Tabela 27. Szkolenia, warsztaty, spotkania i konferencje, w których brali udział pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2015 roku

L. p.	Data	Ilość uczestników	TEMAT	miejscowość	Koszt

1.	**02-03.03.2015 r.**	**2**	„Rozwiązywanie konfliktów wśród dzieci i młodzieży”	Jastrzębia Góra	PCPR
2.	**26.03.2015 r.**	**1**	Udział w spotkaniu dot. zasad współpracy w zakresie pieczy zastępczej	Kartuzy	bezpłatne
3.	**14-15.05.2015 r.**	**1**	„Seminarium dla kadry zarządzającej instytucji pomocy społecznej oraz instytucji rynku pracy”	Rekowo Górne	bezpłatne
4.	**27.05.2015 r.**	1	„Q pracy. Jak wspierać wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w procesie usamodzielnienia”	Gdańsk	PCPR
5.	**08.06.2015 r.**	1	„Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników pomocy społecznej w województwie pomorskim”	Gdańsk	bezpłatne
6.	**18.06.2015 r.**	1	„Prawo pracy w jednostkach samorządu terytorialnego w 2015 roku. Jak uniknąć popełnienia wykroczenia?”	Gdańsk	PCPR
7.	**24.06.2015 r.**	1	„Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy - pilotaż”	Gdańsk	bezpłatne
8.	**29.06.2015 r**	**1**	„Egzekucja świadczeń nienależnie pobranych. Teoria a praktyka”	Gdańsk	PCPR
9.	**02.07.2015 r.**	**1**	„Spotkanie dyrektorów powiatowych centrów pomocy rodzinie”	Chojnice	bezpłatne
10.	**14.07.2015 r. 21.07.2015 r. 08.09.2015 r.**	**1**	„Realizacja projektów w ramach Poddziałania 2.1.2 Aktywna integracja RPO WP 2014 – 2020”	Gdańsk	bezpłatne
11.	**17.07.2015 r**	**1**	"Regionalny Program operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020””	Kwidzyn	bezpłatne
12.	**23.07.2015 r.**	**2**	„Perspektywy ubiegania się o środki w ramach projektów Europejskiego Funduszu Społecznego”	Gdańsk	bezpłatne
13.	**11.09.2015 r.**	**2**	„W trosce o dobro dziecka – gdańskie doświadczenia w wyzwania pieczy	Gdańsk	bezpłatne

			zastępczej”		
14.	**30.09.2015 r.**	**1**	„Zabezpieczenie dobra małoletnich dzieci. Procedury odebrania dziecka od rodziny, przewozy dziecka i przekazanie do pieczy zastępczej.”	Gdańsk	PCPR
15.	**06-07.10.2015 r.**	**3**	„Realizacja pilotażowego programu Państwowego Funduszu rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. Aktywny samorząd.”	Borcz	bezpłatne
16.	**09.11.2015 r.**	**2**	„”Dziecko ma prawo do… wychowania się w rodzinie i adopcji – Adopcja szansą na szczęśliwą rodzinę.”	Gdańsk	bezpłatne
17.	**13-15.11.2015 r. 11-13.12.2015 r.**	**1**	„Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie według Modelu Duluth.”	Warszawa	PCPR
18.	**23.11.2015 r.**	**1**	„Perspektywy rozwoju ekonomii społecznej w województwie pomorskim.”	Gdańsk	bezpłatne
19.	**07.12.2015 r.**	**3**	„Dziecko na przestrzeni wieków. Wychowanie a przemoc.”	Kartuzy	PCPR
20.	**14.12.2015 r.**	**2**	„V Sopockie Sympozjum nt. skutecznej profilaktyki w teorii i w praktyce.”	Sopot	PCPR
21.	**27.02.2015 r. 22.05.2015 r. 19.06.2015 r.**	**1**	„Superwizja grupowa dla osób kierujących zespołem rodzinnej pieczy zastępczej””	Kartuzy	PCPR

Źródło: opracowanie własne

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim uczestniczyli w:

1. posiedzeniach Zespołu Zadaniowego ds. opracowania „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016 – 2026 Gminy Stegna”;
2. spotkaniach dotyczących programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy;
3. spotkaniach Zespołów Interdyscyplinarnych funkcjonujących przy ośrodkach pomocy społecznej;
4. spotkaniach dotyczących oceny zasadności przebywania dziecka w pieczy zastępczej oraz w spotkaniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w placówce opiekuńczo – wychowawczej;

POMOC CUDZOZIEMCOM

którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,

mającym trudności w integracji ze środowiskiem.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim w 2015 roku nie realizowało zadania wynikającego z art. 18 ust. 1 pkt 7 i pkt, 8 ponieważ nie został zgłoszony do naszej jednostki żaden wniosek w tej sprawie.

Na terenie Powiatu Nowodworskiego w ubiegłym roku nie przebywały osoby posiadające status cudzoziemca w rozumieniu przepisu art. 5a ustawy o pomocy społecznej.

WYKAZ POTRZEB

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz w zakresie innych zadań ustawowych realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim:

- Zabezpieczenie środków finansowych na bieżącą działalność i funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim a także na regulacje wynagrodzeń pracowników.
- Zabezpieczenie środków finansowych na realizację obligatoryjnych i fakultatywnych zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w ramach warsztatów terapii zajęciowej - wynikających z ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
- Wspieranie rodzicielstwa zastępczego - kontynuacja działań mających na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem, m. in. poprzez akcje informacyjne, ogłoszenia prasowe, zorganizowanie festynu rodzinnego promującego zastępcze rodzicielstwo.